

Årsrapport för
prästlönetillgångar
i Härnösands stift

2022

2022

Egendomsförvaltningen i Härnösand stift

Box 94, 871 22 Härnösand

Besöksadress: Universitetsbacken 1

Telefon: 0611-254 00 Efter växelns stängning

Stiftsjägmästaren: 0611-254 30

E-post:

egendomsnamnden.hsd@svenskakyrkan.se

Bankgiro: 761-2112, **Postgiro:** 3 53 31-8

Omslagsbild: Gåxsjö kyrka

Foto: Kerstin Stickler, Max Enander och Shutterstock

Grafisk form: Kerstin Stickler

Svenska kyrkan

PRÄSTLÖNETILLGÅNGARNA I
HÄRNÖSANDS STIFT

EGENDOMSNÄMNDEN

Innehåll

- 4 Detta är Egendomsnämnden
- 5 Så blev 2022
- 7 Ordförande har ordet
- 9 Stiftsjägmästaren kommenterar
- 10 Verksamhetsgrenar och översikt av verksamheten
- 12 Skogen
- 16 Prästlönefondens utveckling
- 17 Miljöarbete
- 18 Det intellektuella kapitalet
- 21 Risker och riskkontroll
- ÅRSREDOVISNING 22–31
- 23 Förvaltningsberättelse
- 24 Flerårsöversikt
- 27 Resultaträkning
- 28 Tillgångar
- 29 Eget kapital och skulder
- 30 Rapport över förändringar i eget kapital
- 31 Kassaflödesanalys
- 33 Noter
- 40 Revisionsberättelse
- 42 Utdelning från Prästlönetillgångarna
- 44 Ordlista
- 46 Egendomsnämnden ledamöter
- 47 Distriktsindelningen

Mitrans symbol är en gammal symbol för kyrkans marker. Den används ännu idag som gränsmarkeringssymbol på skogsfastigheterna.

Detta är Egendomsnämnden

Egendomsnämnden är utsedd av stiftsfullmäktige med uppgift att förvalta prästlönetillgångarna i stiftet. Härnösands stift omfattar landskapen Härjedalen, Jämtland, Medelpad och Ångermanland.

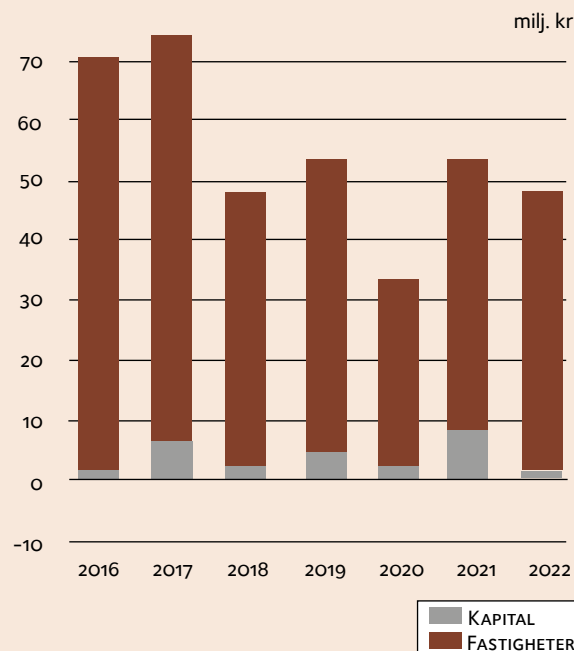
Med sina 93 941 ha mark är Härnösands stift det största stiftet vad beträffar innehav av mark.

PRODUKTIONEN PÅ MARKEN ÄR

- konventionellt skogsbruk på 69 753 ha med försäljning av skogsråvaror som timmer, massaved och rotposter till regionens virkesförädlade industrier
- utarrendering av jaktmark på 93 941 ha, d.v.s. all mark är utarrenderad
- utarrendering av sommarstugetomter
- utarrendering av åker- och betesmark.
- utarrendering av mark för vindkraft.

Dessutom förvaltar Egendomsnämnden prästlönefondens med ett marknadsvärde på cirka 80 miljoner kronor.

RÖRELSERESULTAT FRÅN FASTIGHETER RESPEKTIVE KAPITALFÖRVALTNING

SÅ BLEV 2022

Mkr	2021	2022	Förändring milj.kr
Omsättning från försäljning av skogsråvaror, arrenden och värdepapper	103,5	97,1	-6,4
Årets vinst	51,8	43,5	-8,3
Skatt	2,2	4,6	+2,4
Utdelningsbar vinst	40,6	32,9	-7,7
Utdelning	40,5	39,0	-1,5

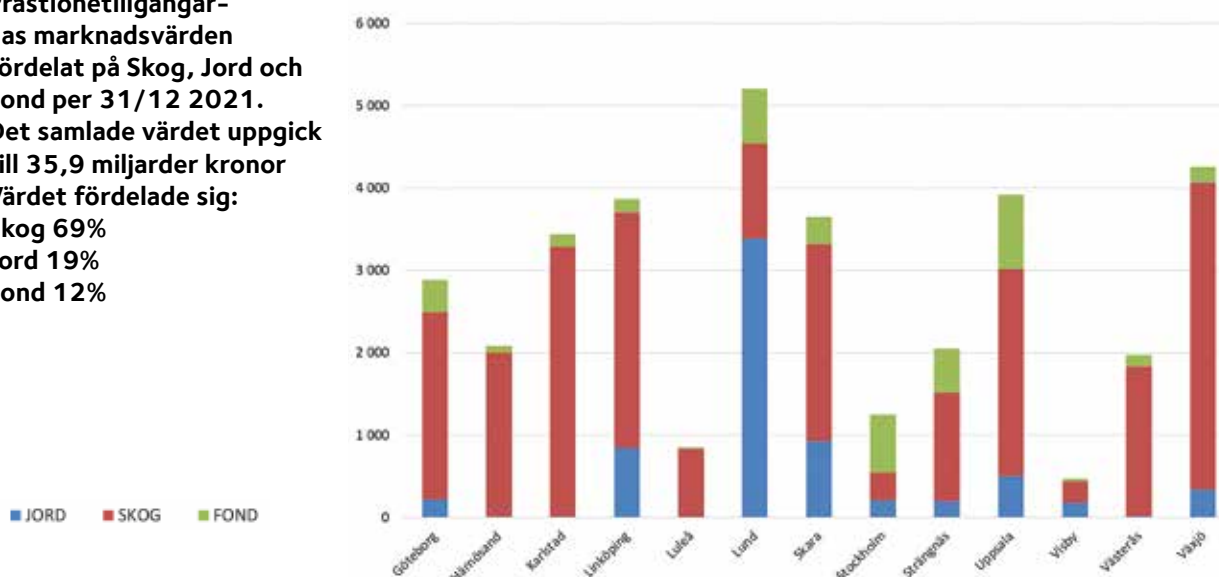
ÅRET I SAMMANDRAG

	2022	2021	2020	2019	2018
Avverkning, m ³ sk	193 000	213 000	233 000	222 900	238 900
Fondens kapital, milj kr	81,6	72,4	60,2	57,8	60,4
Omsättning, milj kr	97,1	103,5	86,8	103,8	102,6
Resultat efter finansnetto, milj kr	44,4	53,5	33,3	55,4	49,3
Skatt, milj kr	4,6	2,2	1,2	3,8	3,9
Årets utdelningsbara vinst, milj kr	32,9	40,6	31,8	45,3	41,7
Resultat per andel, kr	54,3	67,0	52,5	74,8	68,8
Utdelning per andel, kr	64,4	66,8	64,4	70,9	69,3
Marknadsvärde per andel, kr	3436	3435	3438	3419	3417
Bokfört värde per andel, kr	931	913	895	891	885
Vinstmarginal, procent ¹	48,9	51,9	36,7	52,2	47,7

¹ Vinstmarginal = rörelseresultat efter avskrivningar i procent av omsättningen.

PRÄSTLÖNETILLGÅNGARNAS VÄRDEFÖRDELNING 2021, STIFTSVIS

Prästlönetillgångarnas marknadsvärden fördelat på Skog, Jord och Fond per 31/12 2021. Det samlade värdet uppgick till 35,9 miljarder kronor. Värdet fördelade sig:
Skog 69%
Jord 19%
Fond 12%

Ordförande har ordet

DET ÄR 90 ÅR SEDAN stiftsnämnderna inrättades. Stiftsnämnden fick då tillsynsansvaret för förvaltningen av prästlönetillgångarna. Från 1972 övergick förvaltningen av skogarna stiftsnämnden och 1995 övergick hela förvaltningsansvaret av samtliga prästlönetillgångar till nämnden som då ändrat namn till egendomsnämnden.

Det har på många sätt varit ett händelserikt år. Kriget i Ukraina har påverkat världshandeln med stigande priser på framför allt energi vilket har lett till att inflationen ökade från 4 procent till 10 procent under året. Kronan har fallit i värde med -15 procent mot dollarn vilket har gynnat exportindustrin. De ökade kostnaderna har påverkat lönsamheten samtidigt som efterfrågan på skogsråvara har varit god med stigande priser.

Stockholmsbörsen har fallit med -23 procent. På grund av den höga inflationen blev värdesäkringen av fonden hela 7,5 miljoner kronor, vilket var långt över Fondens rörelseresultat som uppgick till knappt 0,1 miljoner kronor.

Förnyelsebar energi

I omställningen till ett mer hållbart samhälle är tillgången på förnyelsebar elenergi central. Enligt energimyndighetens rapport kommer Sveriges behov av elenergi att vara fördubblad till år 2035.

Prästlönetillgångarna bidrar idag till den förnyelsebara elproduktionen genom att arrendera ut mark till två vindkraftsparker samt genom att upplåta fallrätter till tre vattenkraftverk. Intäkterna från vind- och vattenkraft blev hela 17,3 miljoner kronor, en ökning med 5,8 miljoner från föregående år.

Intresset för nya vindkraftsetableringar har ökat de senaste åren inom stiftet och flera förfrågningar har inkommit som rör kyrkans mark. I ett gemensamt projekt med övriga stift pågår undersökningar om förutsättningarna för att bygga storskaliga solkraftsanläggningar. Undersökning pågår i stiftet om möjliga platser på kyrkans mark. Efterfrågan och priset på biobränsle har ökat kraftigt som en följd av de höga energipriserna. Nya samarbete har inlett med kraftbolag för leverans av biomassa till kraftvärmeverk.

Debatten om Svenskt skogsbruk och det skogsbruk som Svenska kyrkan bedriver har varit intensiv under året, inte minst den inomkyrkliga debatten. Som en följd av debatten tog Egendomsförvaltningarnas samarbets-

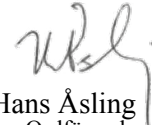
organ (ENSO) initiativet till att göra en diskussionsfilm som beskriver vilka val och förväntningar som kyrkans skogsförvaltningar står inför. Det blev filmen ”kyrkan och skogen om virke, värderingar och vägval”. Filmen fick ett bra mottagande.

Svenska kyrkan har antagit en handlingsplan med åtaganden, kopplade till ursäkten till det samiska folket 2022–2031. Handlingsplanen innehåller bland annat insatser som rör Svenska kyrkans markförvaltning och skogsbruk. Representanter från de tre nordliga stiftens prästlönetillgångar har varit delaktiga i arbetet med handlingsplanen. Som ett led i försoningsarbetet med det samiska folket genomfördes under året Sagastallamat 2 i Luleå där egendomsnämnden och förvaltningen var representerade.

2022 blev ett relativt svagt år främst på grund av den fallande Stockholmsbörsen och den höga inflationen. Den utdelningsbara vinsten blev knappt 33 miljoner kronor. Tack vare balanserade vinstmedel från goda år finns dock möjligheten att kompensera och upprätthålla utdelningen på budgeterad nivå om 39 miljoner kronor.

Jag vill på egendomsnämndens vägnar tacka förvaltningspersonalen för ett gott arbete.

Hans Åsling
Ordförande

Stiftsjägmästaren kommenterar

EGENDOMSFÖRVALTNINGEN har i sitt skogsbruk att balansera mellan olika intressen, såsom miljö-, sociala- och ekonomiska intressen. Det är ibland en komplicerad balansgång, där vi utgår ifrån de lagar och ramverk som gäller för svenskt skogsbruk. Beprövad erfarenhet och aktuell forskning är nyckelord för eigendomsförvaltningens arbete när det gäller synen på såväl ekonomisk avkastning som biologisk mångfald och andra miljöhänsyn.

Förvaltningen deltar i samarbete med SLU i flera forskningsprojekt kopplat till hyggesfritt skogsbruk. Genom dessa samarbeten bidrar förvaltningen till ökad kunskap och en utveckling av skogsbruket.

Genom skogscertifiering och miljöledningssystem arbetar eigendomsförvaltningen dagligen och systematiskt med att bedriva ett skogsbruk med omfattande hänsyn till miljövärden. De områden med höga naturvärden som frivilligt undantas skogsbruk uppgår till 13 procent av den produktiva skogsmarksarealen och 19 procent av virkesvolymen. Sett till den hela förvaltade arealen så är det drygt 40 procent av arealen som inte brukas aktivt.

Skogen och klimatet

Under året har Svenska kyrkans färdplan för klimatet reviderats. Eigendomsförvaltningarnas samarbetsorgan (ENSO) anordnade ett seminarium, där samtliga stifts deltog genom sina eigendomsnämnder och eigendomsutskott. Förnyade mål utarbetades som sedan har inarbetats i förslaget till Svenska kyrkans färdplan för klimatet.

Den växande skogen tar upp stora mängder koldioxid (CO₂) ur luften. Skogsbruket har, med hänsyn till tillväxt, avverkning och verksamhetens klimatpåverkan har bidragit med en inlagring av 108 000 ton koldioxid under året. Därtill ger en beräkning av substitutionseffekten, om skogsråvaran ersatt fossilbaserade råvaror, bidragit till en sänkning av fossila utsläpp med 169 000 ton koldioxid.

Översyn av regelverk

Förväntningarna på skogarna är många och skogsbruket är ifrågasatt och under diskussion. På flera nivåer pågår översyn av regelverket kring svenskt skogsbruk. Inom EU finns inget gemensamt skogsprogram, skogsbruket betraktas som en nationell angelägenhet. Skogsbruksfrågor kommer dock indirekt in i EUs arbete med kli-

matfrågor och artbevarande. Där har skogarna en central roll. Nya direktiv kan komma att få en stor påverkan på förutsättningarna för skogsbruket. På nationell nivå pågår översyn av regelverket kring skogsbruket, bland annat genom skogutredningens proposition. Inom Svenska kyrkan beslutade kyrkomötet 2021 att uppdraga till kyrkostyrelsen att utreda hur kyrkoordningens skrivningar, kapital 46, angående förvaltningen av Prästlönetillgångarna ska utformas för att säkerställa en så ekologisk, ekonomisk, socialt, andligt och existentiellt hållbar skogsförvaltning som möjligt. Utredningsdirektiven har under året antagits av kyrkostyrelsen.

En brytningstid

Skogsbruket är i en brytningstid, där de långsiktiga villkoren och förutsättningarna inte är kända. Förändrade skogsbruksmetoder och ändrade prioriteringar av skogarnas olika värden kommer sannolikt leda till en minskad ekonomisk avkastning från skogarna, vilket även kan leda till en minskad utdelning. Skogen och dess produkter har en stor roll i den växande bioekonomin. Där kan skogarnas kolinlagring och även höga naturvärden komma att ge ekonomiska värden för skogsägaren. Efterfrågan på förnyelsebara produkter är hög och utvecklingen av nya skogsbaserade produkter pågår. Sammantaget finns en positiv framtidstro för skogsbruket.

A handwritten signature in black ink, which appears to read 'Max Enander'.

Max Enander
chef eigendomsförvaltningen

Verksamhetsgrenar och översikt av verksamheten

Kyrkans markinnehav – den historiska bakgrunden

Ursprunget till den kyrkliga egendomen ligger långt tillbaka i historien. För att socknen skulle sig få en präst tilldelad ålades bönderna att bygga en kyrka och prästgård och att till kyrkobyggnaden lägga viss jord för byggnadernas och prästens underhåll. Då detta skett invigdes kyrkan av biskopen som också tilldelade församlingen en präst.

Andra vägar på vilka egendom tillförts Svenska kyrkan är genom donationer och testamenten. Också många av dessa härrör från medeltiden. Successivt byggdes på detta sätt ett omfattande kyrkligt markinnehav upp. Prästlönefastigheterna och därtill hörande prästlönefonder kallas prästlönetillgångar.

Mål och grundsatser

Egendomsnämnden skall erbjuda församlingarna och stiftet en högkvalitativ förvaltning av prästlönetillgångarna. Vi skall fokusera på en jämn och stark lönsamhet.

Verksamhetsidé

Egendomsnämnden skall rationellt och effektivt tillvarata avkastningsmöjligheterna på prästlönetillgångarna, omfattande skogsbruk, jordbruk och prästlönefond, samtidigt som värdena i fastigheter och prästlönefond successivt byggs upp. Etiska aspekter samt natur- och kulturminnesvärden ingår i alla överväganden.

Mål

Egendomsnämndens övergripande mål är att skapa värden för de församlingar vilka har andelar i prästlönetillgångarnas avkastning. En god lönsamhet med bästa möjliga uthålliga totalavkastning eftersträvas.

Lag och kyrkoordning

Lagen om Svenska kyrkan (SFS 1998:1591) anger att prästlönetillgångarna skall bidra till de ekonomiska förutsättningarna för Svenska kyrkans förkunnelse. Endast avkastningen får användas för ändamålet. Kyrkoordningen säger i kapitel 46 att prästlönetillgångarna skall förvaltas så effektivt som möjligt och på ett sådant sätt att de ger bästa möjliga uthålliga totalavkastning. Tillgångarna skall därtill förvaltas på ett etiskt för-svarbart sätt i enlighet med kyrkans grundläggande värderingar.

Prästlönefastigheter

I kapitel 46 i kyrkoordningen finns regelverket för förvaltningen av prästlönefastigheterna.

PRÄSTLÖNEFASTIGHETER. AREALREDOVISNING ENL. ALLMÄNNA FASTIGHETSTAXERINGEN

	Jämtlands län ha	Västernorrlands län ha	Total ha
Produktiv skogsmark	46 385	23 368	69 753
Betesmark	80	180	260
Åkermark	196	267	463
Skogsimpediment	16 971	4 260	21 231
Övrig mark	1 626	608	2 234
Totalt	65 258	28 683	93 941

PRÄSTLÖNEFASTIGHETER VÄRDEN

Miljoner kronor	Bokfört värde			Beräknat marknadsvärde Taxeringsvärde x 1,33	
	Z-län	Y-län	Hela stiftet 2022	Hela stiftet 2022	
Skogsvärde	288,0	184,9	474,2	1938,5	
Värde av skogsimpediment	4,4	1,6	5,9	35,9	
Jordbruk	0,5	1,0	1,6	9	
Ekonomibyggnader	0,1	0,1	0,2	0,8	
Tomtmark	0,3	0,1	0,4	0,6	
Bostadsbyggnader	0,2	0,1	0,3	1,0	
Mark	0	0	0	18,2	
Totalt värde	293,5	187,8	482,6	2004	

Prästlönefonden

När en prästlönefastighet säljs har egendomsnämnden skyldighet att fondera ersättningen i prästlönefonden. Fondens avkastning ska användas för samma ändamål som avkastningen från prästlönefastigheterna.

Marknadsvärde

Vid värdering generellt är det viktigt att metod och beräkningsgrunden är känd. Vi liksom de flesta övriga stift använder oss av taxeringsvärdet gånger 1,33 för att få en kontinuitet i jämförelser mellan år och med andra stift. Skogarnas marknadsvärde är då 2.0 miljarder kronor.

För jämförelsen skall marknadsvärderingen göras med aktuell köpeskillingsstatistik för regionen 440 kr/m³sk som räknat på den totala virkesvolymen ger 4 miljarder kronor. Eftersom ca 16% av den totala virkesvolymen utgörs av naturskyddad skog blir det beräknade marknadsvärdet på den brukade skogen 3,2 miljarder kronor beräknat med köpeskillingsstatistik.

Andelstal

Andelstalen motsvarar pastoratens ”aktier” i den gemensamma förvaltningen av prästlönetillgångarna (fastigheter och fonder). Andelstalet reglerar pastoratens rätt till del av överskottet från förvaltningen. Egendomarerna i sig är av stiftslik karaktär och äger sig själva. Pastoratens andelstal är bestämt

per den 1 januari 1995 då den samlade förvaltningen av prästlönetillgångarna (jord, skog, fond) övergick till respektive stift.

Det totala antalet andelar är 606 093 andelar. Andelarna förändras inte genom köp eller försäljningar. Prästlönetillgångarna utgörs av ett slutet kapital som värdesäkras årligen dock får avkastningen inte återinvesteras utan ska delas ut till andelstalsägarna. Andelstalet per pastorat/församling redovisas i tabellen på sidorna 42–43. Ändring av andelstalen kräver en prövning av kammarkollegiet.

Jorden

På prästlönefastigheterna finns cirka 723 ha åker- och betesmark. Det mesta är utarrenderat som sidoarrenden. Sammanlagt finns 73 sidoarrenden. På skogs- eller åkermarken finns ytterligare ett flertal upplåtelser.

Det är 406 stycken jaktarrenden, vilka inbringar drygt 1,3 miljoner kronor årligen. Dessutom har vi 414 stycken markarrenden, 1 bostadsarrende och 15 fiskearrenden, som sammanlagt inbringar drygt 0,8 miljoner kronor.

Skogen

Avverkningar totalt

Alla kyrkans skogar har kompletta indelningshandlingar.

Avverkningar och skogvård har anpassats till ett långsiktigt bedrivet skogsbruk.

Under verksamhetsåret 1.1-31.12 2022 har följande volymer avverkats på prästlönefastigheterna:

	Rotposter Leverans- rotköp	Gallring och slutavverkning Leveransvirke	Summa	2021 Jämförelse
Jämtlands län, m3 fub	16 319	78 969	95 288	91 491
Västernorrlands län, m3 fub	37 441	28 027	65 469	85 939
Totalt	53 760	106 997	160 757	177 430

Uttryckt i skogskubikmeter är totala avverkningen 192 908 m³ sk.

Försåld volym med hänsyn tagen till lagerförändring 159 787 m³ fub

Gallring

I medellålders skogar har gallring utförts varvid följande virkesmängder och arealer berörts:

	2022 Y-län	2022 Z-län	2022 Hela stiftet	2021 Jämförelse
Gallringsvirke, m3 fub	20 061	24 242	44 303	50 402
Gallrad areal, ha	389	370	759	952

Slutavverkning

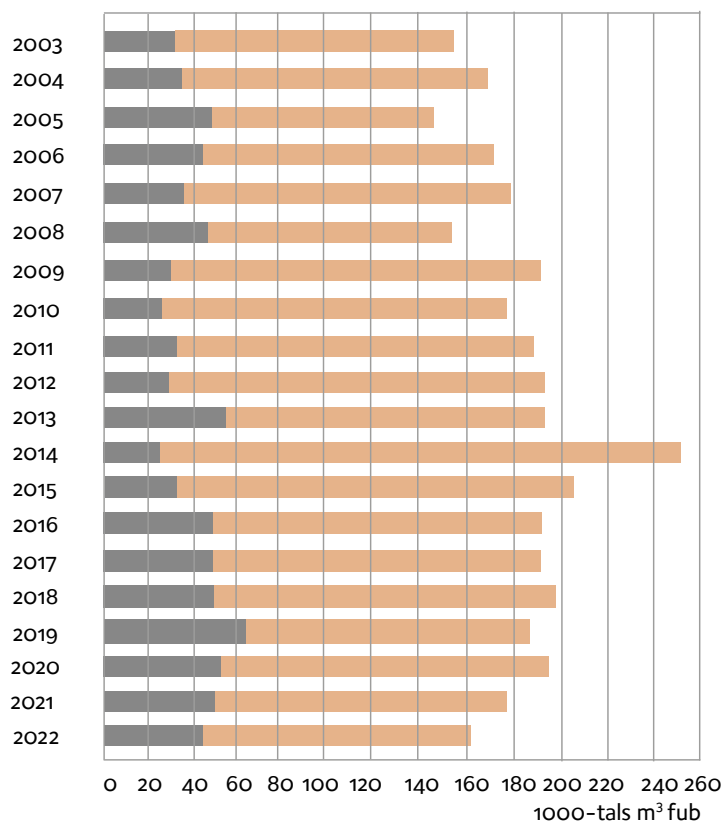
Huvuddelen av avverkningarna sker i mogna bestånd. Den upptagna hyggesytan redovisas nedan:

	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016
Västernorrlands län, ha	232	169	252	233	277	353	258
Jämtlands län, ha	363	356	401	359	465	381	457
Totalt, ha	595	526	654	592	742	734	715
Årlig hyggesyta i procent							
av all produktiv skogsmark	0,85	0,75	0,94	0,85	1,06	1,06	1,03
Motsvarar en omloppstid av år*	117	133	107	118	94	94	97

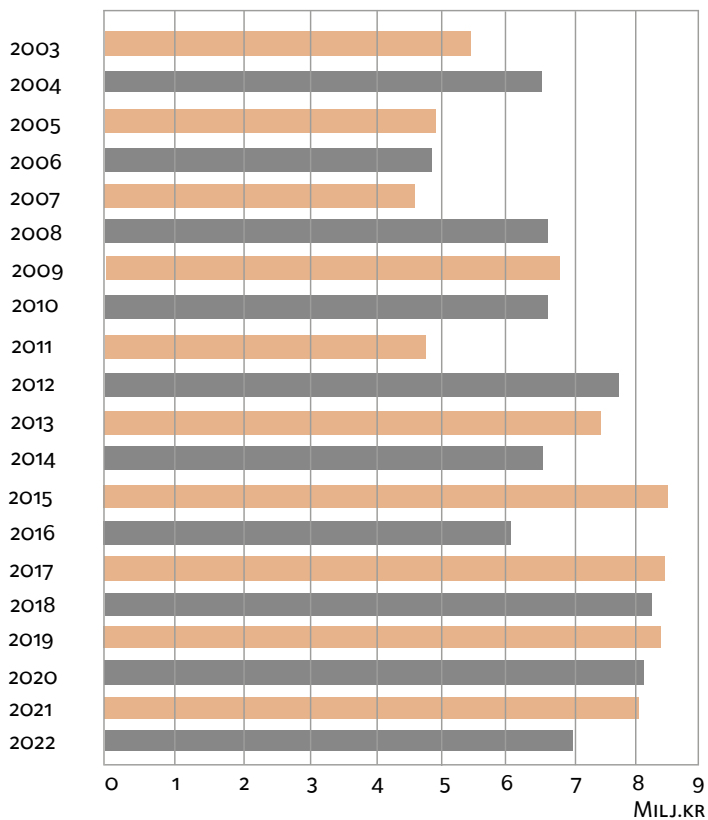
* Lägsta tillåtna slutavverkningsålder är 80 år i snitt för stifts skogar

AVVERKNING, GAGNVIRKE 2003-2022

SKOGSVÅRDSKOSTNADER 2003-2022

Personalen på inventeringsövning av höga naturvärden i och intill Hede tallurskog. Under ledning av Bjarne Tutturen.

Gränsticka.

Skogsvård

Under året 1.1-31.12 2022 har följande skogsvårdsarbete utförts:

	2022 Y-län	2022 Z-län	2022 Summa	Jämförelse 2021 Summa
Markberedning, ha	103	340	443	530
Plantering och sådd, ha	256	315	571	715
varav Contortatall, ha	0	0	0	0
Röjning, ha	183	417	600	699

Fastighetsunderhåll

Avverkning och skogsvård är två stora arbetsområden inom skogsförvaltningens verksamhet. För att underlätta skogsarbetet byggs nya skogsbilvägar och underhålls befintliga vägar. Byggnader på skogen underhålls, rågångar rensas och andra åtgärder utföres som vidmakthåller eller förbättrar fastigheterna.

Under året 1.1-31.12 2022 har bland annat följande åtgärder utförts:

	2022 Y-län	2022 Z-län	2022 Summa	Jämförelse 2021 Summa
Vägunderhåll, km	80	209	289	255
Vägbyggnad, km	5	12	17	16
Skyddsdikning, km	0	0	0	1,7
Nydikning, ha	0	0	0	0
Rågångar, underhåll, km	3	2	5	18
Skogsgödsling, ha	0	0	0	0
Naturvårdsarbeten, ha	1	6	7	25

Personal

Som distriktschefer finns fyra stiftsskogvaktare, placerade i Ytterhogdal, Strömsund, Trångsviken och Härnösand.

Sommartid anlitas ett 10-tal skogsentreprenörer för röjnings- och planteringsarbeten. All avverkning sker av inledda skogsmaskinentreprenörer. På kontoret i Härnösand arbetar fyra personer.

Antalet personer som har eller har haft anställning. Fast anställda, deltidsanställda, tillfälligt anställda samt entreprenörer.

	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016
Skogsarbetare, säsongsanställda	-	-	-	-	-	-	1
Skogsarbetare extra, plantering mm	-	-	-	-	1	1	1
Stiftsskogvaktare	4	4	4	4	4	4	4
Kontor	3,5	3,5	3,5	3	3	3	3
Entreprenörer	40	66	76	64	70	55	62
Totalt	47,5	73,5	83,5	71	78	63	71

Egendomsnämnden besöker en planerad avverkningsstrakt.

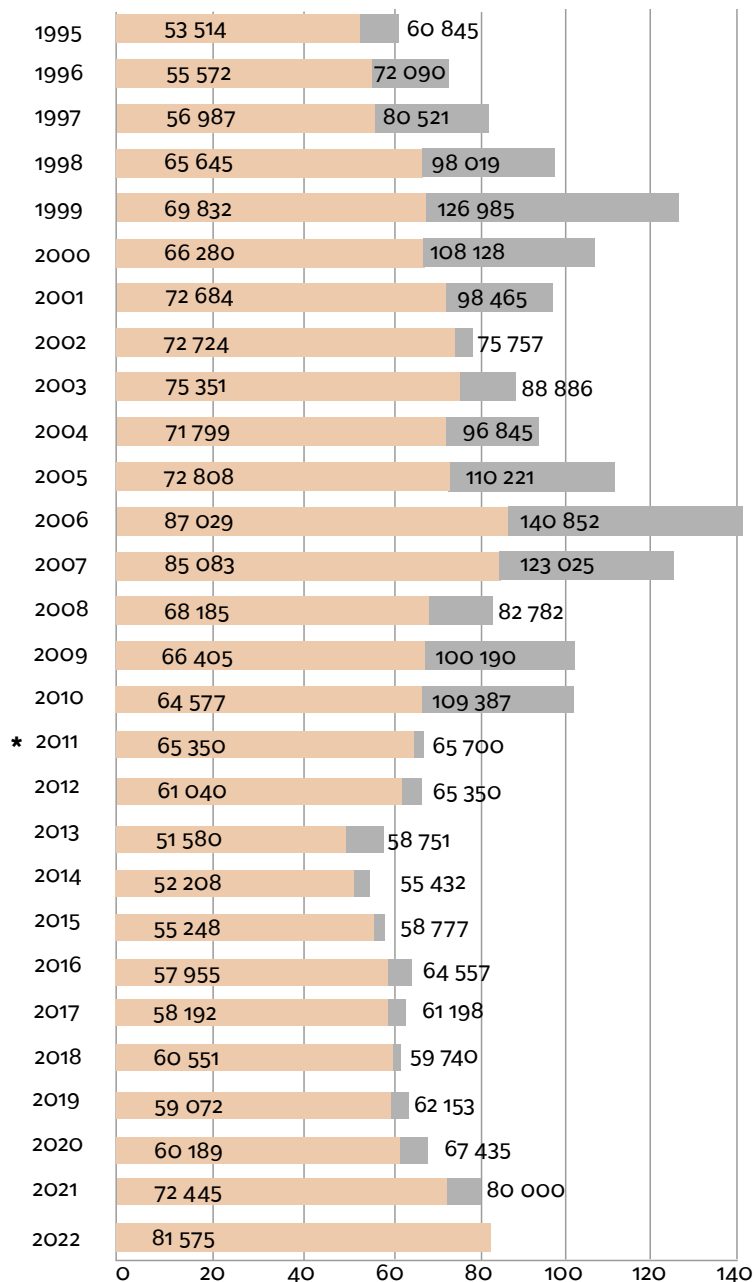

Exkursion i Mattmar. Stiftsskogsvaktare Fredrik Sätter visar här ett skogsområde avsatt för produktion av kvalitetsvirke för kulturbymnads-vård.

Prästlönefondens utveckling

Grundkapital och marknadsvärde per 31.12 (tusental kronor)

Med grundkapital menas det kapital pastoraten satte in 1 januari 1995 och som senare förändrats genom köp och försäljningar av fastigheter samt den årliga värdesäkring.

* Prästlönefonden har rensats från tidigare års vinster som samförvaltats i fonden.

Miljöarbete

Kyrkan är en av landets äldsta markägare och har ägt mark i tusen år. Redan år 1008 omnämns en gåva till Skara biskopstol i samband med Olof Skötkonungs dop i Husaby källa. Brukandet av mark har därmed en mycket lång tradition inom kyrkan. Tidigt fanns regler och planer för att upprätthålla ett uthålligt brukande med ett evigt perspektiv. Sättet att bruka marken har varierat över tiden. Med forskning och erfarenheter erhålls nya kunskaper som ofta leder till ändrade värderingar. Idag är det därför en självklarhet att vårt skogsbruk är förenat med en hög ambition vad gäller natur- och kulturminnesvård. Vi har sk. gröna skogsbruksplaner och ett flertal områden finns avsatta som reservat och stora arealer är undantagna skogsbruk.

Klimatförändringen

Samlad expertis är enig om att förbränningen av fossila bränslen har ökat växthuseffekten med den följden att medeltemperaturen stiger på jorden. För att motverka den utvecklingen strävar man att efter att övergå till allt mer förnyelsebara energikällor. Skogens roll som förnyelsebar resurs och kvävebindare har blivit mer allmänt känt och uppmärksammat. En effekt av temperaturökning i Sverige är att tillväxten i våra skogar kommer att öka.

Brukad mark

Nämnden förvaltar 93 941 ha mark varav cirka 81 000 ha är skogsmark enligt internationell definition (krontäckningsgrad). Den produktiva skogsmarksarealen är 69 753 ha enligt svensk definition. Av det totala markinnehavet brukas cirka 54 000 ha för virkesproduktion. Tillväxten i skogarna är högre än tidigare beräkningar och det totala virkesförrådet ökar.

Miljöcertifiering enligt PEFC

Egendomsnämnden har miljöcertifierat skogsbruket enligt PEFC (Programme for the Endorsement of Forest Certification schemes). PEFC är världens största skogscertifieringssystem med ett ursprung från familjeskogsbruket.

Åtta stift är certifierade enligt PEFC fyra enligt FSC och sex är dubbelscertifierade. Stiftet har bildat en gemensam paraplyorganisation, Stiftens förvaltningars förening, för att rationellt kunna hantera administrationen och rutinerna kring skogscertifieringen. Föreningen har en expert anställd. Föreningen kontrollerar genom internrevisioner att medlemmarna (stiften) följer certifieringskraven. Föreningens verksamhet kontrolleras i sin tur av en extern oberoende auktoriserad revisor.

För den interna kontrollen och uppföljningen anlitar Svenska kyrkans skogscertifiering Hushållningssällskapet i Karlstad. Resultatet visar att vi lever upp till standarden på ett bra sätt. Certifieringen innebär att särskilda kriterier ska uppfyllas bland annat ska minst fem procent av skogsmarksarealen ska avsättas för naturvårdsändamål och anlidade entreprenörer ska vara PEFC certifierade. Utöver de krav som ställs i fält ska förvaltningens rutiner och administration dokumenteras och följas upp. Kravet på metoder och rutiner är ett led i att ständig sträva efter förbättring.

Certifieringskraven anger en miniminivå och visar inte den enskilde markägarens verkliga ambition. Stiftet har exempelvis för närvarande 32 procent av skogsmarksarealen undantagen skogsbruk. En grön skogsbruksplan ska finnas där bland annat alla naturvårdsområden finns markerade på kartan.

AGENDA 2030 – FNs GLOBALA MÅL FÖR HÅLLBAR UTVECKLING

Klimatkrisen är vår tids stora gemensamma utmaning och här arbetar Egendomsnämnden i Härnösands stift aktivt med sex av hållbarhetsmålen som är kopplade till miljö och klimatfrågor.

Mer om Agenda 2030 kan du läsa på:
www.globalamalen.se

► KLIMATEFFEKTER AV SKOGSBRUKET

Vi vet idag att skog har stor betydelse för klimatet genom

- sin förmåga att ta upp koldioxid, som är den viktigaste växthusgasen
- att den stående skogen lagrar infångat kol i trädens biomassa
- att de produkter som kan tillverkas av det skördade virket kan ersätta till exempel betong, stål, plast och fossila bränslen. Därmed minskar de klimatdrivande utsläppen av fossilt kol.

Detta innebär att skogsbrukets åtgärder, skötselbeslut och metodval inte bara påverkar ekonomi och virkesproduktion utan också får en tydlig inverkan på den s.k. kolbalansen som, tillsammans med substitutionseffekten, utgör ett mått på skogens klimatpåverkan. Egendomsnämnden förvaltar 69 753 ha produktiv skogsmark, varav 12 % med restriktioner av olika slag, mestadels i form av särskild naturhänsyn. Här sammanfattas kolbalansen för skogsbruket. Endast produktiv skogsmark ingår i analyserna, eftersom detta är den areal där som påverkas av skogsbruket.

Skogen lagrar 28,4 miljoner ton koldioxid och binder varje år ytterligare 432 000 ton

Den stående skogens virkesförråd motsvarar 13,5 miljoner ton koldioxid. Dessutom finns ett stort förråd av kol i skogsmarken, motsvarande 14,9 miljoner ton CO₂. Förrådet av markkol ökar långsamt, med motsvarande ca 3 300 ton CO₂ per år. Skogens tillväxt är en snabbare process. Den årliga tillväxten motsvarar 432 000 ton CO₂. Volymen avverkning och övriga avgångar låg under 2022 på nivån 324 000 ton CO₂. Detta innebär att virkesförrådet under 2022 ökat, motsvarande 108 000 ton koldioxid.

Skogsbrukets fossila utsläpp är ca 1 300 ton CO₂/år

Skogsvård och avverkning, virkes- och persontransporter samt väghållning ger upphov till utsläpp av koldioxid från förbränningsmotorer. De beräknade utsläppen under året var 1 864 ton koldioxid. Men reduktionskravet på motorbränslen gjorde att endast 1 340 ton är fossil koldioxid. Virkestransporter och väghållning står för 50 % av utsläppen.

Det virke som avverkas under året, genom substitutionseffekter, minskat utsläppen av fossil koldioxid med 169 000 ton.

Det bör noteras att utsläppen från skogsmaskiner och lastbilar är mycket små – cirka en-två procent - jämfört med den brukade skogens inbindning och klimatnyttan av de levererade virkesprodukterna. Utsläppen för en avverkad m3sk är ca 9 kg, men virket minskar de fossila utsläppen med 875 kg.

VERKSAMHETENS KOLDIOXIDBALANS 2022

	ton CO ₂
Tillväxt	432 000
Avverkning + övriga avgångar	- 324 000
Utsläpp (maskiner, transporter)	- 1300
Nettoinlagring "ovan jord"	106 700
Markkolsinlagring (medeltal för längre tid)	3 300
Substitutionseffekt	169 000
Totala klimatnyttan (förhindrat utsläpp av fossil CO ₂)	279 000 ton CO₂

Det intellektuella kapitalet

Det finns tillgångar som inte redovisas i balansräkningen men som ändå utgör en stor tillgång för egendomsnämnden.

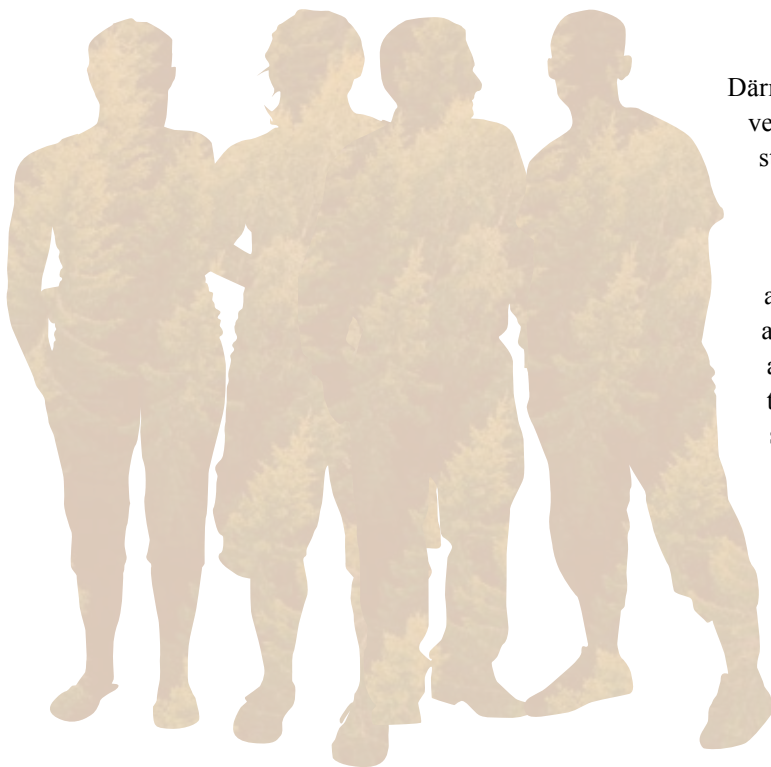
Genom att redovisa det så kallade intellektuella kapitalet vill vi ge en beskrivning av dessa tillgångar. Det intellektuella kapitalet är uppdelat i tre delar:

- Humankapitalet utgörs av den kunskap och kompetens som de anställda besitter.
- Strukturkapitalet är de specialanpassade resurser som byggts upp kring verksamheten. Vanligtvis databaser, dataprogram, organisationsstrukturer o. dyl.
- Kundkapitalet är våra relationer med kunder såsom sågverk, skogsindustri, arrendatorer med flera.

Humankapitalet

Förvaltningen består av två centralt placerade stiftsjägmästare, en ekonom och fyra stiftsskogvaktare. Samtliga har en högskoleutbildning i botten. Ledningsfunktionen sköts från Härnösand av de två stiftsjägmästarna. Den operativa verksamheten inom de fyra skogvaktardistrikten sköts av respektive stiftsskogvaktare. Personalen har en lång erfarenhet i förvaltningen. Den sammanlagda anställningstiden uppgår till 122 år.

Strävan är att upprätthålla en rationell och kostnads effektiv förvaltning med hög kvalitet som är rustad att leva upp till de förväntningar och krav som ställs. Det är

därför viktigt att personalen ständigt tar till sig ny kunskap grundad på forskning och erfarenheter. Samt att ny rationell teknik tas tillvara i förvaltningen. Under året har bland annat utbildning skett inom följande områden:

- Naturvärdesbedömning
- Geografiskt informationssystem (GIS)

All avverkning sker med anlitade entreprenörer. Det ställs krav på att samtliga entreprenörer ska vara PEFC certifierade. Flera entreprenörer är årligen återkommande och har arbetat åt kyrkan under lång tid.

Strukturkapitalet

Vi är tillsammans med stiftet ansluten till den gemensamma IT-plattformen, GIP. Det skogliga GIS-systemet ligger på egen server. Varje stiftskogsvaktare har via uppkoppling möjlighet att ansluta till det centrala datasystemet för att administrerar det egna distriktets skogsplaner med digitala kartor. Det skogliga registret med tillhörande kartor ajourförs löpande. Vi har ett GIS system med möjlighet att skapa kartor efter olika behov. Via GIS systemet finns även åtkomst mot olika myndighetsregister såsom riksantikvarieämbetet för fornlämningar och skogstyrelsen för naturskyddade områden.

I fält används handburna GPS mottagare som även de är integrerade i GIS systemet.

Under året har de skogliga planerna förnyats med hjälp av laser data.

Samtliga fakturor hanteras digitalt och även inkommande handlingar skannas och administreras digitalt.

Därmed erhålls samtidigt ett elektroniskt arkiv över verifikat och handlingar. Genom uppkoppling har stiftsskogsvaktarna även möjlighet att ansluta sig till stiftskansliet och virkesredovisningssystemet VIOL. Vi driver tillsammans med nio andra stift STIFAST ek. förening som har utvecklat ett fastighets- och arrenderegister varifrån närmare ett tusen arrenden administreras. Under året har skogsbruksplanerna ajourförts med hjälp av laserdata. Digitala markstrukturförkortur i kombination med grundvattenkartor är ett stort stöd vid avverkningsplanering för att minska körskadorna vid avverkning.

Vidare har vi direktkoppling till lantmäteriets centrala fastighetsregister med tillgång till alla officiella fastighetsuppgifter och fastighetskartor. Arbete pågår för att samordna system med andra stifts egendomsförvaltningar.

Genom fastighetsinnehavet är egendomsnämnden engagerad i ett flertal samfälligheter.

Vad gäller jakt och fiske så deltar vi i 55 viltvårdsområden och 100 fiskevårdsområden.

Skogsbilvägarna är ofta samägda och drivs som vägsamfälligheter. Totalt är vi representerade i 151 vägsamfälligheter.

När det gäller certifieringsarbetet så driver vi tillsammans med 12 andra stift Stiftens förvaltningars förening (STEF) för att på ett enhetligt och rationellt sätt samordna miljöarbetet. Vi är genom STEF delägare och en av grundarna till EC-Skog som certifierar skogsentreprenörer enligt PEFC-standarden. Idag har EC-skog drygt 2 450 certifierade skogsentreprenörer runt om i Sverige. Datadriften för skogsbruksplanerna är samordnade med tre andra stift.

I ENSO, egendomsförvaltningarnas samarbetsorgan, sker en samordning av gemensamma frågor. Där är samtliga stift representerade genom respektive ordförande och förvaltningschef.

Genom skogsbruket är vi medlem i Skogforsk, Stiftelsen Skogsbrukets forskningsinstitut och virkesmätningsföreningen, Biometria ek. för.

Kundkapitalet

Genom fortlöpande kontakter med våra kunder följer vi efterfrågan på virket. Under året har även ett flertal industrier besökts. Årets exkursion med pastoraten var förlagd till Mattmar i Åre pastorat med temat ”Kvalitetsvirke för kulturbyggnadsvård”.

Risker och riskkontroll

All verksamhet är dagligen utsatt för risker. Med en aktiv riskhantering kan riskerna begränsas och kontrolleras.

Rätt urval av medarbetare och kunskapskontroll bidrar till att hålla nere risken. Kundurvalet är också ett sätt att minska risken. Nedan anges några riskområden

Kredit och motpartsrisker

Löpande under året levereras virkesvolymen till ett rätt så stort antal kunder. Regelmässigt krävs förskottsbetalning eller säkerheter, vanligen bankgarantier, för köparna motsvarande virkesvärdet. Undantag görs för börsnoterade företag, exempelvis SCA, som anses som säkra köpare.

Valet av kunder är den viktigaste riskhanteringen. I oklara fall införskaffas kreditupplysningar. Arrenden och hyror betalas i förskott, varför risken för utebliven betalning begränsas. Vid fastighetsförsäljningar krävs full betalning innan avstyckning eller lagfarter beviljas för köparen.

Marknadsrisker

Virkespriserna varierar enligt köparnas marknadsprislistor. Vi strävar efter att teckna avtal som begränsar prisvariationer. Olika försäljningsmetoder provas.

Finansiella instrument

För förvaltningen av prästlönefonden finns en etiskpolicy som följer Svenska kyrkans centrala policy. Därutöver finns en placeringspolicy som reglerar allokeringen samt vilken typ och fördelning av finansiella instrument som tillåts i portföljen. Genom en spridning på korta och långa köp av obligationer kan ränterisken nedbringas om än den

finns. Aktier är starkt beroende på kursutvecklingen på fondbörsen. Aktier köps i huvudsak via fonder med spridning på olika branscher och företag samt även en del på utlandsmarknaden.

Operativa risker

Administrativa risker kan motverkas genom tydliga rutiner för personalen samt fortlöpande adekvat vidareutbildning. Den internkontrollen är viktig och kan vidareutvecklas.

IT-risker kan alltid förekomma. I möjligaste mån är vi anslutna till transaktionssystem via storbankerna.

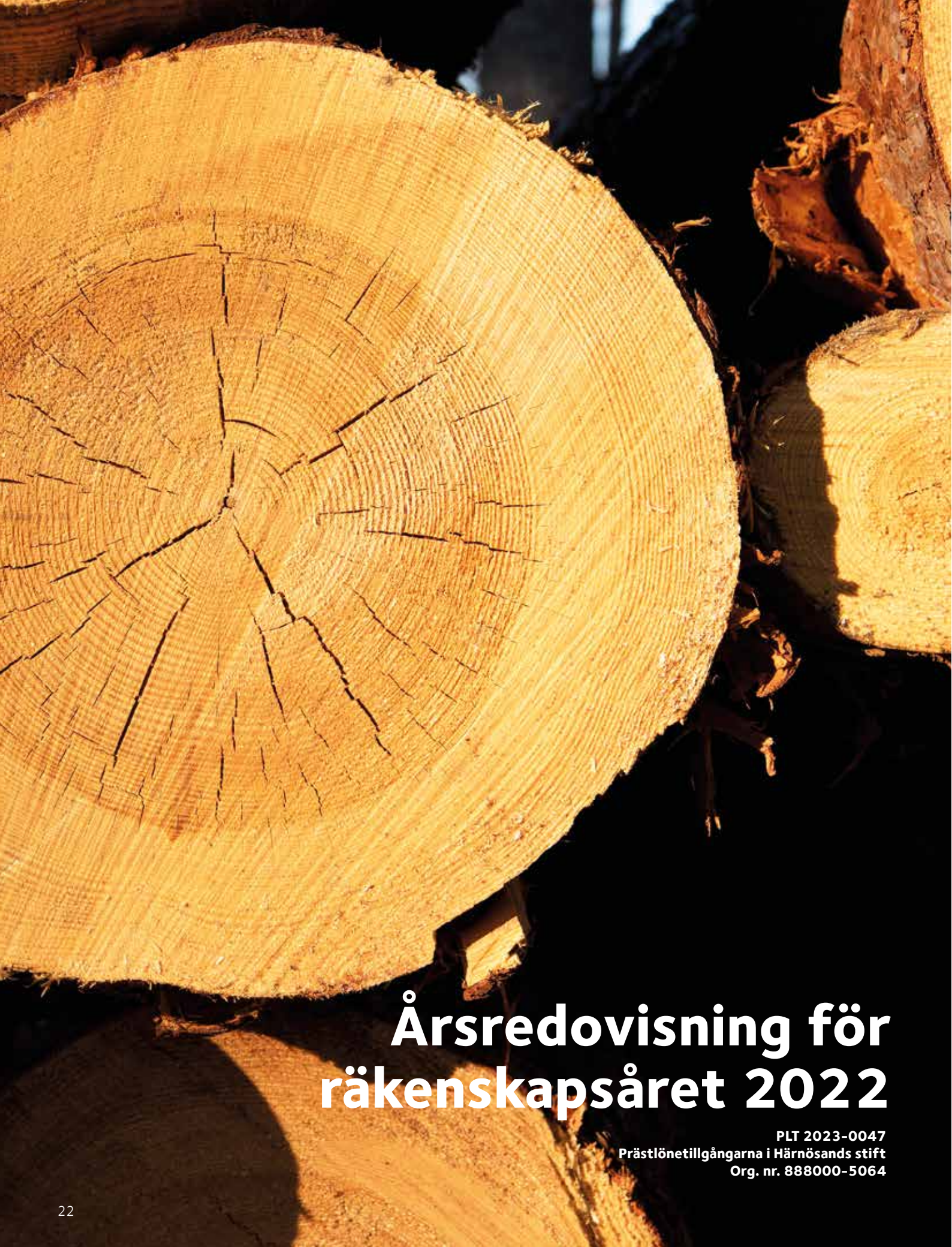
Det tas dagligen säkerhetskopior på databaserna på vår centrala dataserver. De så kallade legala riskerna, brottslighet, förebyggs genom internkontroll. För avverkat virke är vi noga med skyddsmärkningen av virket för att förhindra virkestölder och felaktiga redovisningar av inmätt virke. Vi har en egen kulör, lila, registrerat hos Biometria som stiftets egen färg vid virkesmärkning. Vi ligger uppkopplad till VIOL-systemet, där all virkesredovisning sker. Genom vår direkta uppkoppling till VIOL-systemet kan vi kontrollera virkesflödet varje dag. Vi får även löpande rapporter från våra avverkningsentreprenörer om producerade virkesvolymen.

Försäkringar

All skogsmark är brandförsäkrad hos Länsförsäkringar. Byggnader är fullvärdesförsäkrade eller första risk försäkrade motsvarande värdet. Vi har en försäkring på person- och sakskada på upp till 10 miljoner kronor.

Förvaltningspersonalen på utbildning i Randalens försöksområde under ledning av Sten Edlund fd. skogsstyrelsen och Anja Fjellgren Valkeapää Mittådalens sameby.

Årsredovisning för räkensårsåret 2022

PLT 2023-0047
Prästlönetillgångarna i Härnösands stift
Org. nr. 888000-5064

Förvaltningsberättelse

**Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i tusental kronor.
Uppgifter inom parentes avser föregående år.**

Prästlönetillgångarnas historik

Ursprunget till den kyrkliga egendomen ligger långt tillbaka i historien. För att en socken skulle få sig en präst tilldelad, ålades bönderna att bygga en kyrka och prästgård och att till kyrkobyggnaden lägga viss jord för prästens underhåll, prästlönefastigheter. När prästlönefastigheter säljs ska köpeskillingen fonderas i prästlönefonden. Prästlönetillgångarna utgörs därmed av antingen prästlönefastigheter eller prästlönefond.

Prästlönetillgångarnas rättsliga ställning

Prästlönetillgångarna har genom århundraden setts som självägande stiftelseliknande rättssubjekt. I samband med relationsändringen kyrka-stat år 2000 har i lag klarlagts att prästlönetillgångarna ska förvaltas som självständiga rättssubjekt. Fastigheterna saknar lagfart men har inskrivningen "Prästlönetillgång, Svenska Kyrkan". Den rättsliga synen på prästlönefastigheterna har därmed inte ändrats sedan dess tillkomst.

Prästlönetillgångarna är till sin karaktär lik avkastningsstiftelser, stiftelselagen är dock ej tillämplig. Att endast avkastningen får användas ska garantera att förmögenheten består över tiden.

Kapitalvärdeskyddet för prästlönefonden sker genom krav på årlig värdesäkring och prästlönefastigheterna antas värdeskyddade genom att fastighetspriserna följer den allmänna kostnadsutvecklingen.

Förvaltningsuppdraget

Enligt lag 1998:1591 ska prästlönetillgångarna förvaltas av Svenska kyrkan såsom självständiga förmögenheter. Genom kyrkoordningen, kap 46 §2, har Svenska kyrkan delegerat sitt förvaltningsuppdrag till stiftet. Kyrkostyrelsen har tillsyn över stiftets förvaltning och får utfärda särskilda bestämmelser om förvaltningen. Stiftsfullmäktige i Härnösand har, liksom sju andra stift, utsett en Egdomsnämnd med ansvar och uppgift att förvalta stiftets prästlönetillgångar. Prästlönetillgångarna består av tre rörelsegrenar jord, skog och fond vilka utgör egna resultatenheter. Förvaltningen av prästlönetillgångarna ska bära sina egna kostnader. Prästlönetillgångarnas säte är beläget i Härnösands kommun.

Förvalttad areal

Egdomsnämnden i Härnösands stift förvaltar 93 941 ha, av detta är 69 753 ha produktiv skogsmark.

Avkastning och ändamål

Enligt lag 1998:1591 har prästlönetillgångarna till ändamål att bidra till de ekonomiska förutsättningarna för Svenska kyrkans förkunnelse. De församlingar och pastorat vari prästlönetillgångarna har sitt ursprung, har andel i avkastningen. Andelstalsägarna

har rätt till minst hälften av avkastningen, resterande del ingår som del av det inomkyrkliga utjämningsystemet.

Det är stiftsfullmäktige som fastställer utdelningens storlek och fördelning. I Härnösands stift har utdelningen fördelats med hälften enligt andelstalen och hälften till det inomkyrkliga utjämningsystemet. Ändamålet med avkastningen är att bidra till de ekonomiska förutsättningarna för Svenska kyrkans förkunnelse, KO 46 kap §1. Endast avkastningen får användas för ändamålet.

Resultat och ställning

Rörelsegrenen Skog

Under året avverkades totalt 160 757 m³fub (177 430 m³fub). Gallringsavverkningarna utgjorde 28% (28%) av volymen. Den försålda virkesvolymen med hänsyn tagen till lagerförändringen uppgick till 159 787 m³fub (186 691 m³fub).

Årets resultat blev 47,2 mkr (44,4mkr). Ersättningen för fallrätter och vindkraft ökade med 5 813 mkr och uppgick till totalt 17 312 mkr,

Rörelsegrenen Jord

Jordbruket utgör den minsta delen av prästlönetillgångarna i Härnösands stift. Samtliga gårdsarrenden är avvecklade. Jordbruksmarken utarrenderas som sidoarrenden. Efterfrågan på jordbruksmark är relativt svag i stiftet. Överskottet från jordbruket blev 151 tkr (193 tkr).

Rörelsegrenen Fond

2022 blev ett mycket turbulent år. De höga inflationstalen från 2021 ökade ytterligare under året, delvis på grund av stigande energipriser efter Rysslands invasion av Ukraina den 24 februari och det fortsatta kriget. Korta och långa marknadsräntor steg mycket kraftigt och börsnedgångarna var stora.

Centralbanker runt om i världen höjde sina styrräntor för att försöka stävja inflationsuppgången. Svenska Riksbanken lämnade 0-räntenivån i maj och styrräntan höjdes till 2,5 procent vid årets slut. Inflationen i Sverige mätt som KPIF har stigit från 4 till 10 procent under året. Det är en bred prisuppgång där även matpriser förutom drivmedels- och elpriser steg.

Efter en treårsperiod med exceptionellt hög avkastning i aktiemarknaden, sjönk Stockholmsbörsen under 2022 med 22,8 procent trots att vinstutvecklingen var god.

Från och med upprättande av årsredovisning 2022 övergår Härnösands stifts Prästlönetillgångar att tillämpa KPIF (KPI med fast ränta) som inflationsmått för värdesäkring av prästlönefondskapitalet. Tidigare år har inflationsmättet KPI använts för motsvarande värdesäkring. Denna förändring innebar att värdesäkringen blev ca 7,5 mkr istället för 9 mkr.

Årets resultat uppgick till 0,1 mkr (9,1 mkr). Orealiserade förluster uppgick till -1,4 mkr (+ 8,7 mkr).

FLERÅRSÖVERSIKT (I Mkr)

	2022	2021	2020	2019	2018
Rörelsens intäkter	97,1	103,5	86,8	103,8	102,6
- varav resultat vid avyttring av prästlönefastigheter	0,7	8,0	0,6	0,1	0,2
Årets resultat	43,5	51,8	34,0	49,3	44,1
Förslag till utdelning	38,0	40,5	39,0	42,0	42,0
Balansomslutning per bokslutsdag	666,0	651,3	642,7	657,7	650,7
<i>Nyckeltal</i>					
Vinstmarginal skog (%)	48,9	47,5	37,0	49,0	51,0
Vinstmarginal jord (%)	85,8	87,0	76,3	76,5	71,8
<i>Direktavkastning</i>					
Direktavkastning, skog (%)	2,4	1,9	1,6	2,5	2,4
Direktavkastning, jord (%)	1,3	1,7	1,4	1,5	1,7
Direktavkastning, fond (%)	0,1	0,3	3,5	8,1	3,6
Direktavkastning förvaltade tillgångar	2,2	1,9	1,7	2,4	2,4
<i>Totalavkastning</i>					
Totalavkastning, skog (%)	2,3	2,6	1,6	2,4	2,6
Totalavkastning, jord (%)	0,0	-3,5	7,2	1,8	6,1
Totalavkastning, fond (%)	-2,2	30,7	13,8	14,3	-2,8
Totalavkastning förvaltade tillgångar	2,3	3,6	2,0	2,7	2,5
Marknadsvärden förvaltade tillgångar (1)					
Skog	1 993	1 991	1 982	2 006	2 001
Jord	11	11	12	11	11
Fond	80	80	67	61	60
Summa marknadsvärde	2 083	2 082	2 061	2 078	2 071

Nyckeltalsdefinitioner

Vinstmarginal (%) - Uppgiften beräknas som rörelseresultat, exklusive realisationsresultat och avskrivningar, dividerat med rörelsens intäkter.

Direktavkastning (%) - Uppgiften beräknas som rörelseresultat, exklusive realisationsresultat och avskrivningar, dividerat med genomsnittligt marknadsvärde på förvaltade tillgångar.

Totalavkastning (%) - Uppgiften beräknas som rörelseresultat, inklusive realisationsresultat och avskrivningar, plus värdeutveckling under året dividerat med genomsnittligt marknadsvärde på förvaltade tillgångar.

1) Schabloniserade marknadsvärden för jord och skog beräknas som taxeringsvärdet *1,33 för att möjliggöra relevanta jämförelser över tid och mellan stiften.

För att det genomsnittliga marknadsvärdet på skogen ska

överensstämma med värdeutvecklingen över tid, så används ett 5-årsnitt.

Marknadsvärde grundat på 2022 års köpeskillingsstatistik från Ludvig & CO (fd LRF Konsult), 440 kr/msk, se nedan.

Ca 19% av den totala virkesvolymen utgörs för närvarande av naturskyddad skog och genererar därmed ingen ekonomisk avkastning, se nedan

	2022-12-31	2021-12-31
Skogsvärde total	3 970 mkr	3 250 mkr
-direktavkastning	1,2%	1,2%
Skogsbruksvärde		
brukad skog	3 216 mkr	2 730 mkr
-direktavkastning	1,4%	1,4%

Finansiella instrument

Förvaltarens riktlinjer för placering av prästlönefonden

Prästlönefonden förvaltas diskretionärt av Handelsbanken. Placeringarna sker efter en av stiftsfullmäktige fastställd finanspolicy. Portföljen medger aktier mellan 30%–60%, räntebärande värdepapper 35%–60% samt alternativa investeringar med kapitalskydd 10%–15%. Den neutrala fördelningen i fonden är 50%–35%–15%. Finanspolicyn är anpassad efter Svenska Kyrkans centrala policy och ställer höga krav vad gäller bland annat vapen, alkohol och porr.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Rysslands invasion av Ukraina har varit den dominerande världshändelsen under året. Västvärlden har infört flera sanktionspaket mot Ryssland med minskad handel som följd. Europas import av gas och olja från Ryssland har minskat kraftigt vilket har lett till stora kostnadsökningar för elenergi och fordonsbränslen. Den svenska kronan har försvagats kraftigt; minus 15 procent mot dollarn och minus 8 procent mot euron. Detta har sammantaget drivit upp priserna kraftigt, vilket har lett till att inflationen har ökat från 4 procent till 10 procent under året. Riksbanken har mött den utvecklingen genom att höja styrräntan från 0 procent till 2,5 procent.

Debatten om svenskt skogsbruk och det skogsbruk som Svenska kyrkan bedriver, har varit intensiv under året, inte minst i den inomkyrkliga debatten. Som en följd av detta lät Egendomsnämndernas samarbetsorgan (ENSO) göra en diskussionsfilm som beskriver vilka val och förväntningar som kyrkans skogsförvaltningar står inför. Det blev en film om kyrkans skogar och om virke, värderingar och vägval.

Som ett led i försoningsarbetet med det samiska folket genomfördes under året konferensen Sagastallamat 2 i Luleå, där förvaltningen medverkade. Svenska kyrkan har antagit en handlingsplan med åtaganden, kopplade till ursäkten till det samiska folket 2022-2031. Handlingsplanen innehåller bland annat insatser som rör Svenska kyrkans markförvaltning och skogsbruk. En kartläggning av nuvarande förhållanden kommer att utföras och ligga till grund för eventuella insatser.

Prästlönets tillgångarna har att balansera mellan olika intressen, såsom miljö-, sociala- och ekonomiska intressen. Det är ibland en komplicerad balansgång som självklart alltid utgår från de lagar och ramverk som gäller svensk naturvård. Beprövad erfarenhet och aktuell forskning är nyckelord för egendomsförvaltningens arbete, när det gäller synen på såväl ekonomisk avkastning som biologisk mångfald och andra miljöhänsyn. Förvaltningen deltar i samarbete med SLU i flera forskningsprojekt kopplat till hyggesfritt skogsbruk. Genom dessa samarbeten bidrar förvaltningen till ökad kunskap och en utveckling av skogsbruket.

Genom skogscertifiering och miljöledningssystem arbetar

egendomsförvaltningen dagligen och systematiskt med att bedriva ett skogsbruk med omfattande hänsyn till miljövärden. De områden med höga naturvärden som frivilligt undantas skogsbruk är avsevärda och uppgår till 13 procent av den produktiva skogsmarkarealen och 19 procent av virkesvolymen.

Svensk skogsindustri har gynnats av den svaga kronan. Efterfrågan på skogsråvara har varit god och priserna stigande. Kostnadsökningen för avverkning och transporter har dock hållit nere lönsamheten. Årets avverkningar uppgick till 160 757 m³fub, varav 28 procent utgjordes av gallringar.

Ersättningen från fallrättsupplåtelser och vindkraftsarrenden blev det högsta någonsin och uppgick till hela 17,3 miljoner kronor. Sammantaget blev resultatet för rörelsegrenen Skog 47,2 miljoner kronor, varav 0,7 miljoner härrör från realisationsvinst vid fastighetsförsäljning..

Prästlönefonden har en diskretionär förvaltning som regleras av en finanspolicy som är anpassad efter den av Svenska kyrkan nationellt antagna policyn. Stockholmsbörsen har fallit under året och slutade på en nedgång med nära minus 23 procent. Räntorna har varit låga, om än något stigande. Inflationen har ökat från 4 procent till 10 procent. På grund av den höga inflationen blev värdesäkringen av fonden hela 7,5 miljoner kronor, vilket var långt över Fondens rörelseresultat som uppgick till knappt 0,1 miljoner kronor.

Jordbruksverksamheten är den minsta rörelsegrenen och utgörs av sidoarrenden. Efterfrågan på jordbruksmark är svag och antalet jordbruksföretag minskar i stiftet. För rörelsegrenen Jord blev resultatet knappt 0,2 miljoner kronor.

Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

Sedan årskiftet har Stockholmsbörsen haft en positiv utveckling med en uppgång på drygt 12 procent. Prästlönefondens marknadsvärde överstiger därmed anskaffningsvärdet. Det finns därmed inte längre något nedskrivningsbehov av fondens värde.

Framtida utveckling

Förväntningarna på skogarna är många och skogsbruket är ifrågasatt och under diskussion. På flera nivåer pågår översyn av regelverket kring svenskt skogsbruk.

Inom EU finns inget gemensamt skogsprogram. Skogsbruket i sig betraktas som nationella angelägenheter. Skogsbruksfrågor kommer dock indirekt in i EU:s arbete med klimatfrågor och artbevarande. Där har skogarna en central roll. Nya direktiv kan komma få en stor påverkan på förutsättningarna för skogsbruket. På nationell nivå pågår översyn av regelverket kring skogsbruket, bland annat genom skogsutredningens proposition. Inom Svenska kyrkan beslutade kyrkomötet 2021 att uppdraga till kyrkostyrelsen att utreda hur kyrkoordningens skrivningar, ►

kapitel 46, angående förvaltningen av Prästlönetillgångarna ska utformas för att säkerställa en så ekologisk, ekonomisk, socialt, andligt och existentiellt hållbar skogsförvaltning som möjligt. Utredningsdirektiven har under året antagits av kyrkostyrelsen.

Skogsbruket är i en brytningstid, där de långsiktiga förutsättningarna inte är kända. Skogens produkter har en stor roll i den växande biokemin. Efterfrågan på förnyelsebara produkter är stor och utvecklingen av nya skogsbaserade produkter pågår. Inom stiftet finns några av Sveriges största skogsindustrier.

Samarbete med andra stift fortgår och utvecklas. Genom samverkan kan resurser och centrala specialistkompetenser delas och därmed behållas inom den kyrkliga förvaltningsorganisationen. Strävan är att upprätthålla en rationell förvaltning anpassad till nutida och framtida krav och förväntningar.

Miljöinformation

Prästlönetillgångarna bedriver ingen tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet enligt miljöbalken utöver skogsbruk.

Skogsbruket är i likhet med nio andra stift certifierat enligt PEFC. Administrationen och rutinerna kring certifikatsarbetet sköts i den stiftsgemensamma föreningen STEF (Stiftens Egendomsförvaltnings Förening) där representanter från respektive medlemsstift ingår. Miljöarbetet revideras dels internt och av extern auktoriserad PEFC-revisor från DNV (Det Norske Veritas).

Klimatpåverkan

Under året har Svenska kyrkans färdplan för klimatet reviderats. Egendomsförvaltningarnas samarbetsorgan (ENSO) anordnade ett seminarium, där samtliga stift deltog genom sina egendomsnämnder och egendomsutskott. Förnyade mål arbetades gemensamt fram, som sedan har inarbetats som ett eget steg i Svenska kyrkans färdplan för klimatet. Några av målen är att

verka för ökat träanvändande i byggnader och aktivt bidra till en ökad produktion av förnyelsebar elenergi. Trä i byggnader kan ersätta andra ej förnyelsebara material, så kallad substitution. Ett stiftövergripande projekt för storskalig solkraft har startats för att undersöka lämplighet och möjlighet till att etablera solcellsparkar på kyrkans marker.

Den växande skogen tar upp stora mängder koldioxid (CO₂) ur luften. En hög tillväxt kan bidra till en ökad inlagring av koldioxid och samtidigt öka utbudet av skogsprodukter.

En beräkning av förvaltningens klimatpåverkan har gjorts. Skogsbruket har med hänsyn taget till tillväxten, avverkning och verksamhetens klimatpåverkan bidragit till en inlagring av 108 000 ton koldioxid under året. Därtill ger en beräkning av substitutionseffekten att skogsråvaran som levererats under året bidragit till en sänkning av fossila utsläpp med 169 000 ton koldioxid.

Förslag till vinstdisposition

Till stiftsfullmäktiges förfogande står följande vinstmedel (kronor):

Balanserade vinstmedel	20 029 166
Årets disponibla resultat	32 935 368
	52 964 534

Egendomsnämnden föreslår att vinstmedlen disponeras på följande sätt:

Till församlingar och pastorat utdelas	19 500 000
till nationell nivå inleverera som del i utjämningsystemet	19 500 000
I ny räkning överföres	13 964 534
	52 964 534

Station om förvaltning av skog och mark under Sagastallamat 2 i Luleå.

Högtidsgudstjänst i Luleå domkyrka där ärkebiskopen framför Svenska Kyrkans kyrkans ursäkt till det samiska folket.

RESULTATRÄKNING

	Not	2022	2021
Rörelsens intäkter	2		
Nettoomsättning prästlönefastigheter	3	96 146	85 715
Intäkter prästlönefond	4	255	9 786
Resultat vid avyttring av prästlönefastigheter		700	7 965
Övriga rörelseintäkter		22	17
Summa rörelsens intäkter		97 123	103 483
Rörelsens kostnader			
Kostnader för varor, material och vissa köpta tjänster		-33 707	-35 121
Övriga externa kostnader	5, 7	-7 077	-6 352
Personalkostnader	8	-6 677	-6 058
Av- och nedskrivning av materiella anläggningstillgångar		-2 177	-2 254
Summa rörelsens kostnader		-49 638	-49 785
Rörelseresultat	2	47 485	53 698
Resultat från finansiella investeringar	9		
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		-3 061	-204
Resultat efter finansiella poster		44 424	53 494
Bokslutsdispositioner		3 678	494
Skatt på årets resultat	11	-4 583	-2 174
Årets resultat		43 519	51 814

Prästlönefastigheter och prästlönefonder ska förvaltas av Svenska kyrkan såsom självständiga förmögenheter. Endast avkastningen får användas för ändamålet. Resultaträkningen ovan är utformad för att följa god redovisningssed. Det redovisade resultatet är inte i sin helhet disponibelt för ändamålet. Enligt lag och kyrkoordning ska kapitalisering ske enligt nedan.

Årets resultat enligt resultaträkningen	43 519	51 814
Värdesäkring enligt KO 46:11	-7 474	-2 555
Omföring av realisationsresultat för fastighet	-700	-7 965
Intrångsersättningar mm enligt KO 46:10	-2 409	-734
Årets disponibla resultat	32 935	40 559

TILLGÅNGAR

	Not	2022	2021
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Prästlönefastigheter	12	482 642	481 189
Inventarier, verktyg och installationer	13	362	219
Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar	14	116	116
		483 120	481 524
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Prästlönefondsmedel	15	81 575	72 445
Långfristiga fordringar	17	0	6 210
	16	81 575	78 655
Summa anläggningstillgångar		564 695	560 179
Omsättningstillgångar			
<i>Varulager</i>		833	428
		833	428
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		6 348	7 219
Övriga fordringar		2 417	6 726
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		19 499	9 806
		28 264	23 751
<i>Kortfristiga placeringar</i>		47 690	48 162
<i>Kassa och bank</i>		24 559	18 787
SUMMA OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR		101 346	91 128
SUMMA TILLGÅNGAR		666 041	651 307

EGET KAPITAL OCH SKULDER

	Not	2022-12-31	2021-12-31
Eget kapital			
Bundet eget kapital			
Prästlönefastighetskapital		482 642	481 189
Prästlönefondskapital		81 575	72 445
		564 217	553 634
Fritt eget kapital			
Balanserat resultat		20 029	19 970
Årets disponibla resultat		32 935	40 559
		52 964	60 529
Summa eget kapital		617 181	614 163
Obeskattade reserver	10	18 102	21 781
Avsättningar			
Avsättning skogsvård		8 800	9 700
Summa avsättningar		8 800	9 700
Kortfristiga skulder			
Förskott från kunder		2 299	268
Leverantörsskulder		5 994	1 572
Aktuella skatteskulder		650	0
Övriga skulder		10 780	1 119
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		2 235	2 704
Summa kortfristiga skulder		21 958	5 663
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		666 041	651 307

RAPPORTRÖVER FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL

	Bundet eget kapital		Fritt eget kapital		Summa eget kapital
	Prästlöne-fastighets-kapital	Prästlöne-fondska-pital	Balanserat resultat	Disponibelt årsresultat	
Ingående eget kapital 21-01-01	482 190	60 189	27 175	31 795	601 349
Köp/försäljning prästlönfastighet, bokf värde	1 212	-1 212			0
Avskrivningar	-2 214	2 214			0
Realisationsvinst fastighetsförsäljning			7 965	-7 965	0
Intrångsersättningar mm enligt KO 46:10		734		-734	0
Värdesäkring enligt KO 46:11		2 555		-2 555	0
Omföring av föregående års resultat			31 795	-31 795	0
Årets resultat				51 814	51 814
Utdelning till församlingar/pastorat			-19 500		-19 500
Utdelning till nationell nivå			-19 500		-19 500
Utgående eget kapital 21-12-31	481 188	72 445	19 970	40 559	614 163
Ingående eget kapital 22-01-01	481 188	72 445	19 970	40 559	614 163
Köp/försäljning prästlönfastighet, bokf värde	3 553	-3 553			0
Avskrivningar	-2 100	2 100			0
Realisationsvinst fastighetsförsäljning			700	-700	0
Intrångsersättningar mm enligt KO 46:10			2 409	-2 409	0
Värdesäkring enligt KO 46:11		7 474		-7 474	0
Utgående balans 22-12-31	1 453	9 130		-10 583	0
Omföring av föregående års resultat			40 559	-40 559	0
Årets resultat				43 519	43 519
Utdelning till församlingar/pastorat			-20 250		-20 250
Utdelning till nationell nivå			-20 250		-20 250
Utgående eget kapital 22-12-31	482 641	81 575	20 029	32 936	617 182

KASSAFLÖDESANALYS

	Not	2022	2021
Den löpande verksamheten			
Rörelseresultat		44 423	53 494
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet			
Övriga poster som inte ingår i kassaflödet		-1 855	-16 897
Betald inkomstskatt avseende näringsverksamhet		-2 427	-1 324
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapitalet		40 141	35 273
Kassaflöde från förändring i rörelsekapital			
Minskning/ökning av varulager		-405	1 316
Minskning/ökning av kortfristiga fordringar		-6 019	-7 402
Ökning/minskning av kortfristiga skulder		7 744	-2 334
Kassaflöde från den löpande verksamheten		41 461	26 853
Prästlönetillgångar			
Prästlönefastigheter			
Förvärv av prästlönefastigheter		-1 597	-2 308
Försäljning av prästlönefastigheter		700	8 923
		-897	6 615
Prästlönefondsmedel			
Förvärv av värdepapper		-62 419	-51 893
Försäljning av värdepapper		67 654	46 839
		5 235	-5 054
Kassaflöde före utdelning		45 799	28 414
Utdelning till församlingar/pastorat och nationell nivå		-40 500	-39 000
Årets kassaflöde		5 299	-10 586
Likvida medel vid årets början		66 949	77 534
Likvida medel vid årets slut	18	72 248	66 948

Noter

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Prästlönstillgångarnas årsredovisning har upprättats enligt årsredovisningslagen (1995:1554) och

Bokföringsnämndens BFAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3). Vidare tillämpas rekommendationer utgivna av Kyrkostyrelsens redovisningsråd för Svenska Kyrkan (KRED). Redovisningsprinciperna är oförändrade i jämförelse med föregående år, om inget annat anges.

Intäktsredovisning

Intäkter redovisas till det verkliga värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas och som är för egen räkning.

Försäljning av varor redovisas vid leverans av produkter till kunden, i enlighet med försäljningsvillkoren. Försäljning redovisas netto efter moms, rabatter och kursdifferenser vid försäljning i utländsk valuta.

Virkesintäkter redovisas enligt följande:

Leveransvirke: i den period virket levererats till köparen

Avverkningsuppdrag och leveransrotköp: i den period virket inmätts

Rotposter: vid kontraktstillfället

Övriga intäkter som intjänats intäktsredovisas enligt följande:

Arrende- och hyresintäkter: i den period uthyrningen avser

Räntaintäkter: i enlighet med effektiv avkastning

Erhållen utdelning: när rätten att erhålla utdelning bedöms som säker

Bidrag

Bidrag intäktsredovisas efter hand som villkor som är förknippade med bidragen uppfylls. Bidrag till anläggningstillgångar har reducerat anskaffningsvärdet på anläggningstillgångarna.

Leasing

All leasing, både när prästlönstillgångarna är leasetagare och leasegivare, redovisas som operationell leasing dvs. leasingavgifterna, inklusive en första förhöjd avgift, redovisas som kostnad/intäkt linjärt över leasingperioden. Uppgifterna om avgifter i noten är redovisade i nominella belopp. Med leasingperiod avses den period som leasetagaren har avtalat att leasa en tillgång.

Inkomstskatt

Prästlönstillgångarna beskattas sedan inkomståret 2014 som en inskränkt skattskyldig stiftelse. Endast inkomst av näringsverksamhet och innehav av fastighet beskattas. Kapitalvinster och andra inkomster som inte kommer från näringsverksamhet är alltid skattefria förutsatt att villkoren för inskränkt skattskyldighet är uppfyllda.

Aktuella skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som gäller på balansdagen. Uppskjutna skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som är beslutade före balansdagen.

Uppskjuten skattefordran avseende underskottsavdrag eller framtida skattemässiga avdrag redovisas i den utsträckningen det är sannolikt att avdraget kan avräknas mot överskott vid framtida beskattning.

Fordringar och skulder nettoredovisas endast när det finns legal rätt till kvittning.

Aktuell skatt, liksom, i förekommande fall, förändringar i uppskjuten skatt, redovisas i resultaträkningen om inte skatten är hänförlig till en händelse eller transaktion som redovisas direkt i eget kapital, då skatteeffekten redovisas där.

Materiella anläggningstillgångar

Materiell anläggningstillgång är en fysisk tillgång som innehas för att bedriva näringsverksamhet (ge ekonomiska fördelar/kassaflöde).

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången.

Bidrag som avser förvärv av materiell anläggningstillgång reducerar tillgångens anskaffningsvärde.

I samband med övergången till K3 delades vissa av prästlönstillgångarnas materiella anläggningstillgångar upp i komponenter. När en komponent i en anläggningstillgång byts ut, utangeras eventuell kvarvarande del av den gamla komponentens bokförda värde och den nya komponentens anskaffningsvärde aktiveras.

Realisationsvinster respektive realisationsförluster vid avyttring av prästlönfastighet redovisas på separat rad under rörelsens intäkter. Som avyttring av prästlönfastighet räknas även allframtidsupplåtelser av nyttjanderätt, servitut eller annat intrång där erhållen ersättning avser att täcka en på fastigheten bestående värdenedgång. Övriga realisationsvinster respektive realisationsförluster avseende

NOTER

de anläggningstillgångar redovisas som Övrig rörelseintäkt respektive Övrig rörelsekostnad.

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. När tillgångarnas avskrivningsbara belopp fastställs, beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde.

Linjär avskrivningsmetod används för övriga typer av materiella tillgångar.

Mark har obegränsad nyttjandeperiod och skrivs inte av.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Byggnader	25–50 år
Skogsbilvägar	10 år
Skotrar	10 år
Datautrustning	3 år
Övriga inventarier	10 år

Finansiella instrument

Finansiella instrument redovisas i enlighet med reglerna i K3, kapitel 11, vilket innebär att värdering sker utifrån anskaffningsvärdet.

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar värdepapper, kundfordringar och övriga fordringar, kortfristiga placeringar, leverantörsskulder och låneskulder. Instrumenten redovisas i balansräkningen när prästlönetillgångarna blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor.

Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförs och prästlönetillgångarna har överfört i stort sett alla risker och förmåner som är förknippade med äganderätten.

Finansiella skulder tas bort när förpliktelse har reglerats.

Prästlönefondsmedel - Övriga långfristiga värdepappersinnehav

Innehaven innehas på lång sikt och redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde. I efterföljande redovisning värderas posten fortsatt i enlighet med lägsta värdets princip till det lägsta av anskaffningsvärde eller marknadsvärdet på balansdagen. De räntebärande tillgångarna redovisas i efterföljande redovisning till upplupet anskaffningsvärde.

Prästlönefondsplaceringar

Prästlönefondsmedel utgör en separat förvaltd tillgångsmassa, motsvarande förvaltningens bundna prästlönefondskapital, där insättningar och uttag ur värdepappersportföljen sker i samband med köp och försäljning av prästlönefastigheter. Samtliga tillgångar och eventuella

fondlikvidskulder som är relaterade till portföljen redovisas på raden Prästlönefondsmedel i balansräkningen. Prästlönefondsmedlen förvaltas långsiktigt och redovisas som anläggningstillgång. Förvaltningen av prästlönefondsmedel utgör en kärnverksamhet i förvaltarens uppdrag och redovisas som egen rörelsegren. Avkastningen från prästlönefondsmedlen redovisas på separat rad under verksamhetens intäkter.

För de noterade värdepapper som ingår i prästlönefondsmedlen sker en kollektiv värdering. Det innebär att vid prövning av lägsta värdets princip/prövning av nedskrivningsbehov avräknas realiserade förluster mot realiserade vinster inom portföljen.

Kundfordringar och övriga fordringar

Fordringar redovisas som omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Fordringar tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar.

Låneskulder och leverantörsskulder

Låneskulder och leverantörsskulder redovisas initialt till anskaffningsvärde efter avdrag för transaktionskostnader. Skiljer sig det redovisade beloppet från det belopp som ska återbetalas vid förfallotidpunkten periodiseras mellan skillnaden som räntekostnad över lånets löptid med hjälp av instrumentets effektivränta. Härigenom överensstämmer vid förfallotidpunkten det redovisade beloppet och det belopp som ska återbetalas.

Eget kapital och lämnad utdelning

Eget kapital delas in i bundet och fritt eget kapital.

Bundet eget kapital utgörs av Prästlönefastighetskapital och Prästlönefondskapital. Vid försäljning av prästlönefastighet tillförs prästlönefondskapitalet ett belopp motsvarande erhållen köpeskilling. Detta uppnås genom omföringar inom eget kapital, enligt Eget kapital i egen räkning. Prästlönefondskapitalet värdesäkras årligen, genom en kapitalisering som tas av avkastningen, för att trygga att kapitalet inte urholkas på grund av inflation. Vid köp av prästlönefastighet förs ett belopp motsvarande köpeskillingen om från prästlönefondskapital till prästlönefastighetskapital.

Fritt eget kapital utgörs av balanserade medel och årets resultat justerat för omföringar till/från bundet eget kapital samt lämnad utdelning.

Utdelning

Av stiftsfullmäktige beslutad utdelning redovisas direkt mot fritt eget kapital.

Not 2 Information om oberoende rörelsegrenar

	2022	2021
Rörelsens intäkter fördelar sig på rörelsegrenar enligt följande		
Skog	96 691	93 474
Jord	176	222
Fond	255	9 786
	97 122	103 482
Rörelseresultatet fördelar sig på rörelsegrenar enligt följande		
Skog (exkl. realisationsresultat och avskrivningar)	48 713	38 665
Realisationsresultat vid avyttring av anläggnings-tillgång	700	7 965
Avskrivning	-2 177	-2 254
Summa Skog	47 236	44 376
Jord (exkl. realisationsresultat och avskrivningar)	151	193
Summa Jord	151	193
Fond (exkl. realisationsresultat)	584	192
Realisationsresultat vid avyttring av anläggnings-tillgång	-487	8 936
Summa Fond	97	9 128
Summa rörelseresultat	47 484	53 697
Varav realisationsresultat vid avyttring av anläggningstillgång	213	16 901
Varav avskrivningar	2 177	2 254

Not 3 Nettoomsättning prästlönefastigheter

	2022	2021
Intäkter skog		
Leveransrotköp	19 378	15 464
Leveransvirke	54 000	56 583
Jaktarrenden	1 369	1 323
Fallrätter	13 275	8 015
Vindkraftsarrenden	4 037	3 484
Övriga intäkter	4 632	8 605
	96 691	93 474
Intäkter jord		
Jordbruksarrenden	176	222
	176	222

Not 4 Intäkter prästlönefond

	2022	2021
Utdelningar	739	696
Realisationsresultat vid försäljningar	-487	9 090
Räntor	3	
	255	9 786

Not 5 Arvode och kostnadssättning till revisorer

Med revisionsuppdrag avses arbetsuppgifter som det enligt lag ankommer på prästlönetillgångarnas revisorer att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådana arbetsuppgifter.

	2022	2021
KPMG		
Revisionsuppdrag KPMG	56	60
Övriga tjänster	4	6
	60	66

Not 6 Leasing, leasinggivaren

De huvudsakliga leasingavgifterna avser fallrätter och vindkraftsarrenden, övriga avgifter avser jakt och markarrenden. Leasingavgifterna avseende fallrätter och vindkraft är till större del baserade på elproduktionen och varierar således. Dessa är inte med i framtida leasingavgifter av detta skäl. De som har avtalat om en minimiavgift är däremot med.

Fordran avseende framtida leasingavgifter, för icke uppsägningsbara leasingavtal, förfaller till betalning enligt följande:

	2022	2021
Inom ett år	4 735	4 515
Förfaller till betalning år två till fem	10 600	12 600
Senare än fem år	26 400	28 050
Under perioden erhållna leasingavgifter	19 500	13 674

Not 7 Operationella leasingavtal

Framtida minimileaseavgifter som ska erläggas avseende icke uppsägningsbara leasingavtal:

	2022	2021
Förfaller till betalning inom ett år	463	494
Förfaller till betalning senare än ett men inom fem år	0	337
	463	831
Under perioden kostnadsförda/erhållna leasingavgifter	534	601

Den operationella leasingen utgörs i allt väsentligt av hyrda inventarier och lokaler. Storleken på de framtida leasingavgifterna redovisas till nominellt belopp. Variabla avgifter förekommer inte. Inventarier leasas på fem år med möjlighet till utköp. Bilar leasas på tre år med möjlighet till utköp.

Not 8 Inhyrd personal och förtroendevalda

	2022	2021
Medelantalet anställda		
Kvinnor	1,0	1,0
Män	6,3	6,3
	7,3	7,3

Könsfördelningen i Egendomsnämnden

	Antal på balansdagen			Antal på balansdagen		
	2022			2021		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Ledam.	5	7	12	3	3	6

Löner, arvoden och andra ersättningar

	2022	2021
Ledamöter i Egendomsnämnden	204	99
Personal	4540	3 996
	4744	4 095

All personal är anställd av stiftet och har stiftsstyrelsen som personalorgan. Prästlönetillgångarna belastas med samtliga personalkostnader. Dessa kostnader redovisas under inhyrd personal i resultaträkningen. Som tilläggsinformation i denna not redovisas här kostnader etc för den personal från stiftet som uteslutande arbetar med förvaltningen av Prästlönetillgångarna.

Ersättning till ordföranden i Egendomsnämnden

	2022	2021
Till ordföranden i Egendomsnämnden	39	29

Pensionskostnader och andra sociala avgifter

Pensionskostnader exkl. särskild löneskatt	348	411
Andra sociala avgifter enligt lag och avtal	1 332	1 280
	1 680	1 691

Prästlönetillgångarna har inga övriga utfästelser om pensioner eller avgångsvederlag till personer i ledande ställning.

Not 9 Resultat från finansiella investeringar

	2022	2021
Resultat från finansiella anläggningstillgångar		
Räntor	14	12
Skattefria kapitalintäkter	369	684
Nedskrivning	-3 444	-899
	-3 061	-203

Not 10 Bokslutsdispositioner

	2022	2021
Överavskrivningar	132	111
Periodiseringsfond tax 2017		3 700
Periodiseringsfond tax 2018	4 920	4 920
Periodiseringsfond tax 2019	5 000	5 000
Periodiseringsfond tax 2020	5 950	5 950
Periodiseringsfond tax 2021	1 200	1 200
Periodiseringsfond tax 2022	900	900
	18 102	21 781

Not 11 Skatt på näringsverksamhet

	2022	2021
Aktuell skatt	4 583	2 174
Skatt på årets resultat	4 583	2 174
Redovisat resultat i skattepliktig verksamhet före skatt	21 917	11 782
Skatt beräknad enligt gällande skattesats (20,6%)	4 515	2 427
Skatteeffekt av ej avdragsgilla kostnader	59	102
Skatteeffekt av ej skattepliktiga intäkter	-54	-119
Skatteeffekt av skillnad mellan skattemässig och bokföringsmässig avskrivning	-4	
Skatt hänförlig till tidigare års resultat	0	-253
Skatteeffekt av schablonränta på periodiseringsfond	22	17
Skatteeffekt av uppräknings vid återföring av periodiseringsfond	46	
Redovisad skattekostnad	4 583	2 174

Not 12 Prästlönefastigheter

	2022	2021
Ingående anskaffningsvärden	507 879	506 667
Inköp	3 553	2 128
Försäljningar/utrangeringar		-916
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	511 432	507 879
Ingående avskrivningar	-26 690	-24 476
Årets avskrivningar	-2 100	-2 214
Utgående ackumulerade avskrivningar	-28 790	-26 690
Utgående redovisat värde	482 642	481 189
Taxeringsvärden byggnader	1 381	1 381
Taxeringsvärden mark	1 505 646	1 505 175
	1 507 027	1 506 556
Bokfört värde byggnader	205	226
Bokfört värde mark	482 437	480 963
	482 642	481 189

Prästlönetillgångarna omfattas från och med år 2000 av bokföringsskyldighet. I den öppningsbalansräkning som upprättades 2000-01-01 värderades fastighetsbeståndet, med stöd av BFN U 95:3, till ett försiktigt beräknat marknadsvärde vilket ansågs motsvara då aktuella taxeringsvärden. Prästlönetillgångarnas rättsliga status, förvaltning och bokföringsskyldighet regleras i lag. Prästlönefastigheterna bedöms utifrån den särskilda lagregleringen inte utgöra förvaltningsfastigheter i enlighet med allmänt råd i K3.

NOTER

Not 13 Inventarier, verktyg och installationer

	2022	2021
Ingående anskaffningsvärden	721	584
Inköp	220	137
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	941	721
Ingående avskrivningar	-503	-462
Årets avskrivningar	-76	-40
Utgående ackumulerade avskrivningar	-579	-502
Utgående redovisat värde	362	219

Not 14 Pågående nyanläggning och förskott avseende materiella anläggningar

	2022	2021
Ingående balans	116	116
Utgående redovisat värde	116	116
Pågående nyanläggningar avser projektering av tomter på Frösön.		

Not 15 Prästlönefondsmedel

Innehav (tkr)	Ansk. värde	Ansk. v. (föreg. år)	Redovisat värde	Redov. v. (föreg. år)	Markn. v. bokslutsdag	Markn.v. (föreg. år)
Långfristiga värdepappersinnehav						
Noterade aktier och aktiefonder	45 010	(51 296)	45 010	(51 296)	44 434	(59 732)
Noterade räntebärande värdepapper	28 285	(26 110)	28 285	(26 110)	27 487	(26 327)
Onoterade långfristiga placeringar	1 000	(1 000)		(0)		
	74 295	(78 407)	73 295	(77 407)	71 921	(86 059)
Kortfristiga placeringar						
Depåkonto	380	(1 248)	380	(1 248)	380	(1 247)
	380	(1 248)	380	(1 248)	380	(1 247)
Summa innehav	74 675	(79 655)	73 675	(78 655)	72 301	(87 306)

Marknadsvärdet var 2 374 kkr lägre än anskaffningsvärdet på fonden per 31 december. Men då marknadsvärdet återhämtade sig under årets första två månader så blev beslutet att ej skriva ner fonden. Per 28 februari var marknadsvärdet 991 kkr högre än anskaffningsvärdet.

Not 16 Värdepappersinnehav

	Redovisat värde		Marknadsvärde på bokslutsdagen	
	Detta år	Föreg. år	Detta år	Föreg. år
Kortfristiga placeringar				
Noterade räntebärande värdepapper	52 296	49 325	47 690	48 162
Summa kortfristiga värdepappersinnehav	52 296	49 325	47 690	48 162
Summa värdepappersinnehav	52 296	49 325	47 690	48 162

Not 17 Långfristiga fordringar

	2022	2021
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	6 210	3 626
Tillkommande fordringar		2 584
Amortering, avgående fordringar	-6 210	
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	0	6 210
Utgående bokfört värde	0	6 210

Not 18 Specifikation av likvida medel vid årets slut

	2022	2021
Specifikation av likvida medel vid årets slut		
Kassa och bank	24 559	18 787
Kortfristiga placeringar	47 690	48 162
	72 249	66 949

Prästlönetillgångarna i Härnösands stift
Org.nr 888000-5064

21 (21)

Härnösand 2023-03-16

Hans Asling
Ordförande

Ann-Charlotte Visén

Bertil Swenson

Claes-Göran Bergh

Lena Johansson

Marie Buhr

Revisorspåteckning

Vår revisionsberättelse har lämnats 16/3 2023

Margareta Sandberg
Auktoriserad revisor
KPMG

Rolf Eriksson
Revisor

Lena Brunzell
Revisor

Revisionsberättelse

Till stiftsfullmäktige i Prästlönetillgångar i Härnösands stift, org. nr 888000-5064

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Prästlönetillgångar i Härnösands stift för år 2022.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Prästlönetillgångar i Härnösands stifts finansiella ställning per den 31 december 2022 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att stiftsfullmäktige fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten Det registrerade revisionsbolagets ansvar samt Den förtroendevalda revisorns ansvar.

Vi är oberoende i förhållande till stiftet enligt god revisorssed i Sverige. Vi som registrerat revisionsbolag har fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen. Den andra informationen består av Årsrapport för prästlönetillgångar i Härnösands stift. Det är egendomsnämnden som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Egendomsnämndens ansvar

Det är egendomsnämnden som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Egendomsnämnden ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar egendomsnämnden för bedömningen av prästlönetillgångarnas förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om egendomsnämnden avser att upplösa prästlönetillgångarna, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Det registrerade revisionsbolagets ansvar

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risker för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfälskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skaffar vi oss en förståelse av den del av stiftets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i egendomsnämndens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att egendomsnämnden använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om stiftets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett stift inte längre kan fortsätta verksamheten.

— utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera egendomsnämnden om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Den förtroendevalda revisorns ansvar

Vi har utfört en revision enligt kyrkoordningen och revisionslagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av stiftets resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar samt kyrkoordningen

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av egendomsnämndens förvaltning för Prästlönetillgångar i Härnösands stift för år 2022.

Vi tillstyrker att stiftsfullmäktige beviljar egendomsnämndens samt egendomsnämndens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till stiftet enligt god revisionssed i Sverige. Vi som registrerat revisionsbolag har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Egendomsnämndens ansvar

Egendomsnämnden ansvarar för prästlönetillgångarnas organisation och förvaltningen av prästlönetillgångarnas angelägenheter enligt kyrkoordningen. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma prästlönetillgångarnas ekonomiska situation och att tillse att stiftets

organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och prästlönetillgångarnas ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett trygghetssätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon ledamot av egendomsnämnden samt egendomsnämndens i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftet.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftet.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder det registrerade revisionsbolaget professionellt omdöme och har en

professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på det registrerade revisionsbolagets professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för stiftets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Härnösand den 16 mars 2023

KPMG AB

Margareta Sandberg
Auktoriserad revisor

Rolf Larsson
Förtroendevald revisor

Lena Brunzell
Förtroendevald revisor

Utdelning från Prästlönетillgångarna i Härnösands stift verksamhetsåret 2022

Utdelning 1 juli 2023

Utdelning 39 miljoner kronor med fördelningen 50 % till andelstalsägarna och 50 % inbetalas till nationella nivån som del i utjämningsystemet.

Andelstalsägare med respektive andelstal

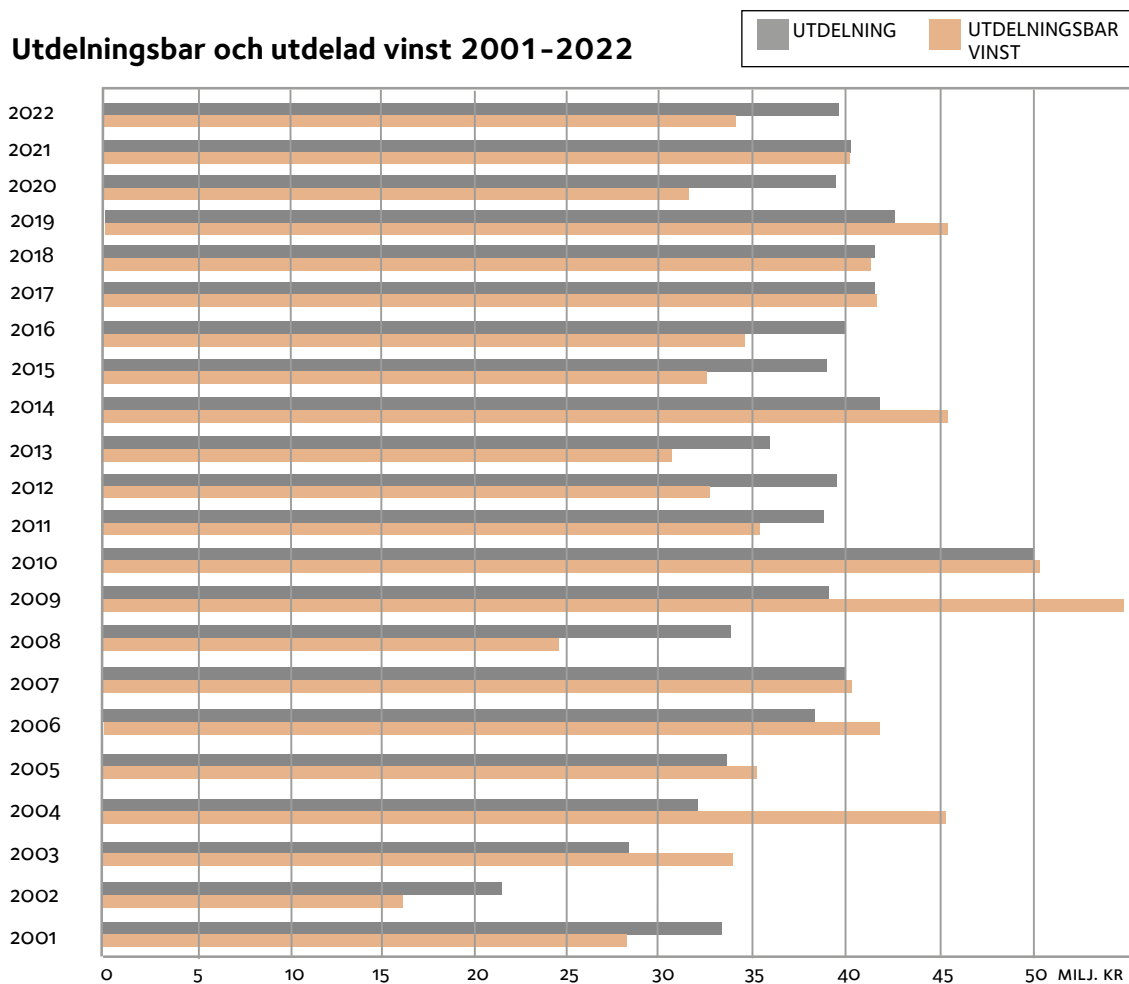
Pastorat och församlingar	Andelstal	% andel	Utdelning i kronor till Andelsägare
Alnö församling	3038	0,50	97 742
Borgsjö - Haverö församling	21240	3,50	683 360
Frösö, Sunne, Norderö församling	5284	0,87	170 004
Häggenås - Lit - Kyrkås församling	9225	1,52	296 799
Härnösands pastorat	14861	2,45	478 127
<i>(Domkyrko, Hemsö, Häggdånger, Högsjö, Stigsjö, Säbrå, Viksjö)</i>			
Härjedalens pastorat	57733	9,53	1 857 460
<i>(Hedebygden, Svegsbygden, Tännäs-Ljusnedal, Ytterhogdal - Överhogdal - Ångersjö)</i>			
Hässjö, Tynderö, Ljustorp pastorat	5029	0,83	161 799
Indalens pastorat	11182	1,84	359 762
Kramfors pastorat	19265	3,18	619 818
<i>(Bjärträ, Dal, Gudmundrå, Nora-Skog, Nordingrå, Styrnäs, Torsåker, Ullånger, Vibygrå, Ytterlännäs)</i>			
Krokoms pastorat	64495	10,64	2 075 016
<i>(Alsen, Aspås, Föllingebygden, Näskott, Offerdal, Rödön, Ås)</i>			
Njurunda församling	2703	0,45	86 964
Selånger församling	1424	0,23	45 815
Sköns församling	2312	0,38	74 385
Sollefteå pastorat	106190	17,52	3 416 481
<i>(Boteå, Ed, Graninge, Helgum, Junsele, Långsele, Ramsele-Edsele, Resele, Sollefteå, Sänga-Multrä, Ådals-Liden, Överlännäs)</i>			
Strömsunds pastorat	53782	8,87	1 730 343
<i>(Alanäs, Bodum, Fjällsjö, Frostviken, Gåxjö, Hammerdal, Ström, Tåsjö)</i>			
Stöde församling	12780	2,11	411 175
Sundsvalls församling	0	0,00	-
Sydöstra Jämtlands pastorat	105333	17,38	3 388 908
<i>(Berg, Brunflo, Bräcke-Nyhem, Borgvattnet, Fors, Hackås, Hällesjö-Håsjö, Klövsjö-Rätan, Lockne, Marieby, Myssjö-Oviken, Näs, Ragunda, Revsund-Sundsjö-Bodsjö, Stugun, Åsarna)</i>			
Timrå församling	593	0,10	19 079
Torps församling	22778	3,76	732 843
Tuna - Attmars församling	1456	0,24	46 844
Åre pastorat	25876	4,27	832 516
<i>(Kall, Undersåker, Västra Storsjöbygden, Åre)</i>			
Örnsköldsviks norra pastorat	16568	2,73	533 047
<i>(Arnäs, Gideå-Trehörningsjö, Grundsunda, Örnsköldsvik)</i>			

Andelstalsägare med respektive andelstal

Pastorat och församlingar	Andelstal	% andel	Utdelning i kronor till Andelsägare
Örnsköldsviks södra pastorat (Anundsjö, Björna, Mo, Nätra, Sidensjö, Själevad, Skorped)	42894	7,08	1 380 041
Östersunds församling	52	0,01	1 673
SUMMA	606093	100	19 500 000

Utdelning till Andelstalsägarna	19 500 000
Inbetalas till nationella nivån som del i utjämningsystemet	19 500 000
SUMMA	39 000 000 kronor

Utdelningsbar och utdelad vinst 2001-2022

BEFATTNINGSHAVARE

Stiftsjägmästare
Max Enander
Tel: 0611-254 30
max.enander@svenskakyrkan.se

Bitr stiftsjägmästare
Thomas Karnestrand
Tel: 0611-254 32
thomas.karnestrand@svenskakyrkan.se

Ekonom
Barbro Nordlöf
Tel: 0611-254 31
barbro.nordlof@svenskakyrkan.se

Ekonom
Lisbeth Lundström
Tel: 0611-254 36
lisbeth.lundstrom@svenskakyrkan.se

Lisbeth Lundström anställdes i december 2022 och kommer att ersätta Barbro Nordlöf som går i pension under 2023.

STIFTSSKOGVAKTARE

Östra distriktet
Jan-Olof Eriksson
Box 94,
871 22 Härnösand
Tel: 0611-254 33,
jan-olof.eriksson@svenskakyrkan.se

Norra distriktet
Gunnar Pamuk
Ramselevägen 10,
833 93 Strömsund
Tel: 0611-254 35
gunnar.pamuk@svenskakyrkan.se

Mellersta distriktet
Fredrik Sätter
Alsenvägen 18,
830 47 Trångsviken
Tel: 0611-254 39
fredrik.satter@svenskakyrkan.se

Södra distriktet
Olof Grinde
Ångevägen 12
840 90 Ytterhogdal
Tel: 0611-254 38
olof.grinde@svenska-kyrkan.se

Ordlista

Vinstmarginal

Rörelseresultat efter avskrivningar

Rörelsens omsättning

Vinstmarginalen uttrycker vinsten i förhållande till intäkterna.

Direktavkastning

Rörelseresultat efter avskrivningar

Marknadsvärdet av skog, jord och fond

Direktavkastningen uttrycker vinsten i förhållande till marknadsvärdet av de tillgångar vi förvaltar.

Totalavkastning

Rörelseresultat + orealiserad värdetillväx

Marknadsvärde för förvaltrade tillgångar

Omsättning

Summa rörelseintäkter

Operativt kassaflöde

Operativt kassaflöde utgörs av summan av rörelseöverskott samt förändring av rörelsekapital och pensionsskuld med avdrag för löpande investeringar i anläggningar och fond.

Rörelsens kassaflöde

Rörelsens kassaflöde utgörs av operativt kassaflöde med avdrag för finansiella poster samt påverkat av övrigt finansiellt kassaflöde.

Barrved

Tall- eller granved. Har längre och starkare fibrer än lövved.

Lövved

Vanligen björk. Har kortare fibrer än barrved. Används särskilt vid framställning av tryck- och kontorspapper.

Biobränsle

Bränsle från förnyelsebara material, dvs växter. I skogliga sammanhang avses vanligen grenar, spån och flis.

Sågtimmer

Virkessortiment avsett för att sågas till bräder och plank.

Massaved

Virkessortiment avsett för främst framställning av pappersmassa. Både lövved och barrved förekommer.

Skogsmark

Internationell definition, mark där träden har en medelhöjd av minst 5 meter och kronslutenhet (krontäckningsgrad) av minst tio procent eller har naturliga förutsättningar att uppnå detta förhållande. I Sverige 28 miljoner hektar.

Produktiv skogsmark

Skogsmark som kan producera i genomsnitt minst en kubikmeter virke hektar och år. Ett svenskt begrepp och definition som reglerar på vilken mark som skogsbruk får bedrivas.

I Sverige 23 miljoner hektar.

Improduktiv skogsmark

Skogsmark enligt definition men som ej kan uppnå en tillväxt av en kubikmeter virke per hektar och år (produktiv skogsmark). Mark där skogsbruk inte får bedrivas i Sverige. Utgör 5 miljoner hektar.

m3fub

Kubikmeter fast mått under bark. Anger verklig virkesvolym utan bark, toppar och övrigt spill. 1 m3fub motsvarar cirka 1,22 m3sk, (skogskubikmeter virkesvolym inkl topp och bark).

Slutavverkning

Avverkning av äldre skog. Efter slutavverkningen sker förnygring av ny skog endera genom plantering eller självsådd från fröträd.

Gallring

Beståndsvårdande utglesning av träd där gagnvirke tillvaratas.

Röjning

Beståndsvårdande utglesning av träd i yngre skog utan uttag av gagnvirke.

GROT

Grenar och toppar bränselsortiment.

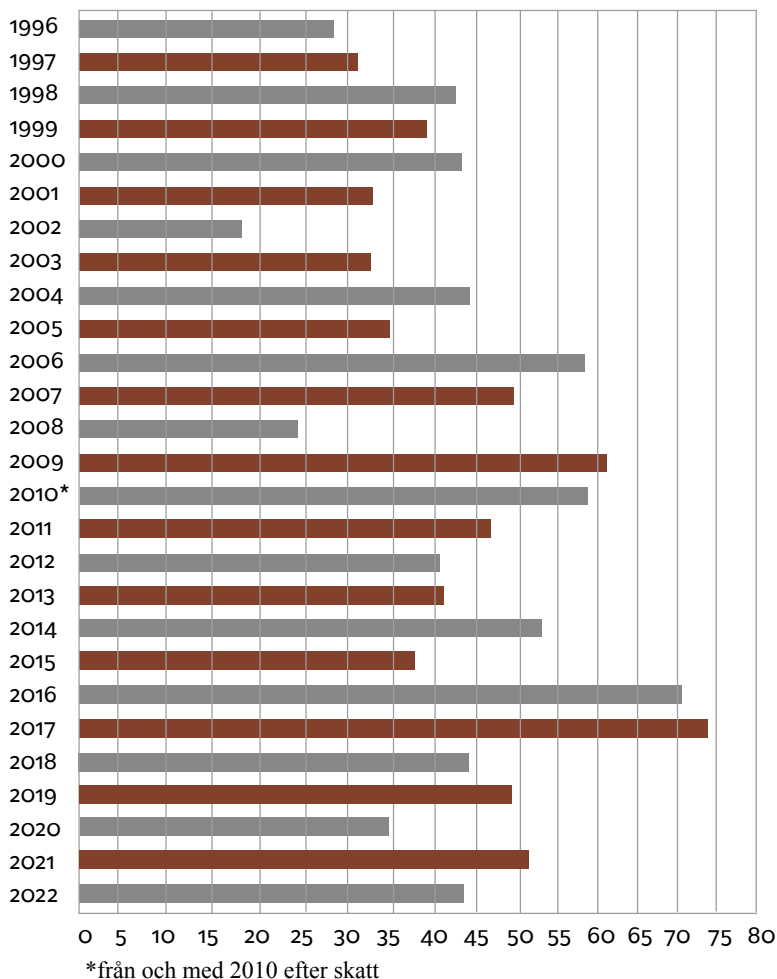
Ekosystemtjänster

Är de tjänster som ekosystemen producerar till gagn för människors välmående och livsvillkor.

Vy över Kallsjön.

Vinstens utveckling 1996–2022

Egendomsnämnden

LEDAMÖTER

**Hans Åsling (C)
Ordförande**

Åse Gård, Trång 173
835 96 Trångsviken
070-521 78 80
hans.asling@
svenskakyrkan.se

Övriga kyrkliga uppdrag:
Ledamot Stiftsfullmäktige.
Ordförande Kyrkoråd
i Krokoms pastorat.
Ledamot Ordf. grupp
Krokoms pastorat.
Ledamot Arbetsutskott och
ledamot kyrkofullmäktige
Krokoms pastorat.
Ledamot Arbetsgivar-
konferens Härnösands stift.

**Ann-Charlotte
Visén (S)
Vice Ordförande**

Näs 275
871 93 Härnösand
072-216 10 86
lotta.visen@
svenskakyrkan.se

Övriga kyrkliga uppdrag:
Ledamot Kyrkofullmäktige i
Härnösands pastorat.
Ledamot Kyrkoråd i
Härnösands pastorat.

**Claes-Göran
Bergh (S)**

Åsvägen 5
836 94 Ås
Claes-Göran.Bergh@
svenskakyrkan.se
070-331 99 55

Övriga kyrkliga uppdrag:
Ledamot Kyrkofullmäktige
Krokoms pastorat.
Ledamot Kyrkoråd i
Krokoms pastorat.

Lena Johansson (S)

Norra strandvägen 2b
833 31 Strömsund
Lena.Johansson7@
svenskakyrkan.se
073-066 21 44

Övriga kyrkliga uppdrag:
Ersättare Kyrkofullmäktige
Strömsunds pastorat.

Marie Buhr (VisK)

Parkgatan 1a
891 34 Örnsköldsvik
marie.buhr@
svenskakyrkan.se
0768-95 44 71

Övriga kyrkliga uppdrag:
Ledamot Stiftsfullmäktige.
Ledamot: Kyrkomötet.
Ledamot: Kyrkofullmäktige
Örnsköldsviks norra
pastorat.

**Bertil Swenson
(BorgA)**

Harmonigatan 11d
854 63 Sundsvall
bertil.swenson@
svenskakyrkan.se
070-355 48 02

Övriga kyrkliga uppdrag:
Ledamot: Stiftsfullmäktige.
1:e vice ordf.
Kyrkofullmäktige
Sundsvalls församling
Ledamot: Kyrkoråd
Sundsvalls församling.
Ledamot Arbetsutskott
Sundsvalls församling.

ERSÄTTARE

Paul Höglund (C)

Nässe 133
882 91 Långsele
paul.hoglund@
svenskakyrkan.se
0620-211 37

Övriga kyrkliga uppdrag:
Ledamot Stiftsfullmäktige.
Ordf. Församlingsråd i
Långsele församling.
Ordf. Kyrkogårds- och
fastighetsutskott
Sollefteå pastorat.
Ersättare Arbetsutskott
Sollefteå pastorat.
Ledamot Kyrkofullmäktige
Sollefteå pastorat.
Ledamot Kyrkomötet.

Åsa Eriksson (C)

Jällvik 316
861 93 Ljustorp
Asa.Eriksson@
svenskakyrkan.se
070-21413 45

Övriga kyrkliga uppdrag:
Ledamot Stiftsfullmäktige.
Härnösands stift.
Revisor Hässjö-Ljustorp-
Tynderö pastorat.

Erik Öhlén (C)

Gåltjärn 130
860 25 Kovland
erik.ohlen@
svenskakyrkan.se
060-980 01

Övriga kyrkliga uppdrag:
Ersättare Stiftsfullmäktige.
Ledamot Kyrkofullmäktige
Indalens pastorat.
Ersättare Kyrkoråd
Indalens pastorat

**Johan Nilsson
Alsterbåge (S)**

Nackstavägen 24c
853 52 Sundsvall
Johan.Alsterbage@
svenskakyrkan.se
070-934 9296

Övriga kyrkliga uppdrag:
Ledamot Kyrkofullmäktige
Sundsvalls församling.
Vice ordf. Valberedning
Sundsvalls församling.

**Ann-Margret
Bäckström (S)**

Öde 865
861 94 Söråker
ann-margret.
backstrom@
svenskakyrkan.se
070-774 00 61

Övriga kyrkliga uppdrag:
Ledamot Stiftsfullmäktige.
Ledamot Kyrkofullmäktige
Hässjö-Ljustorp-
Tynderö pastorat.
Ledamot Pastoratskyr-
koråd Hässjö-Ljustorp-
Tynderö.
Ledamot Kyrkorådet
Hässjö-Ljustorp-Tynderö.
Ledamot Tynderö försam-
lingsråd.
Ersättare Arbetsgivar-
konferens i Härnösands stift.

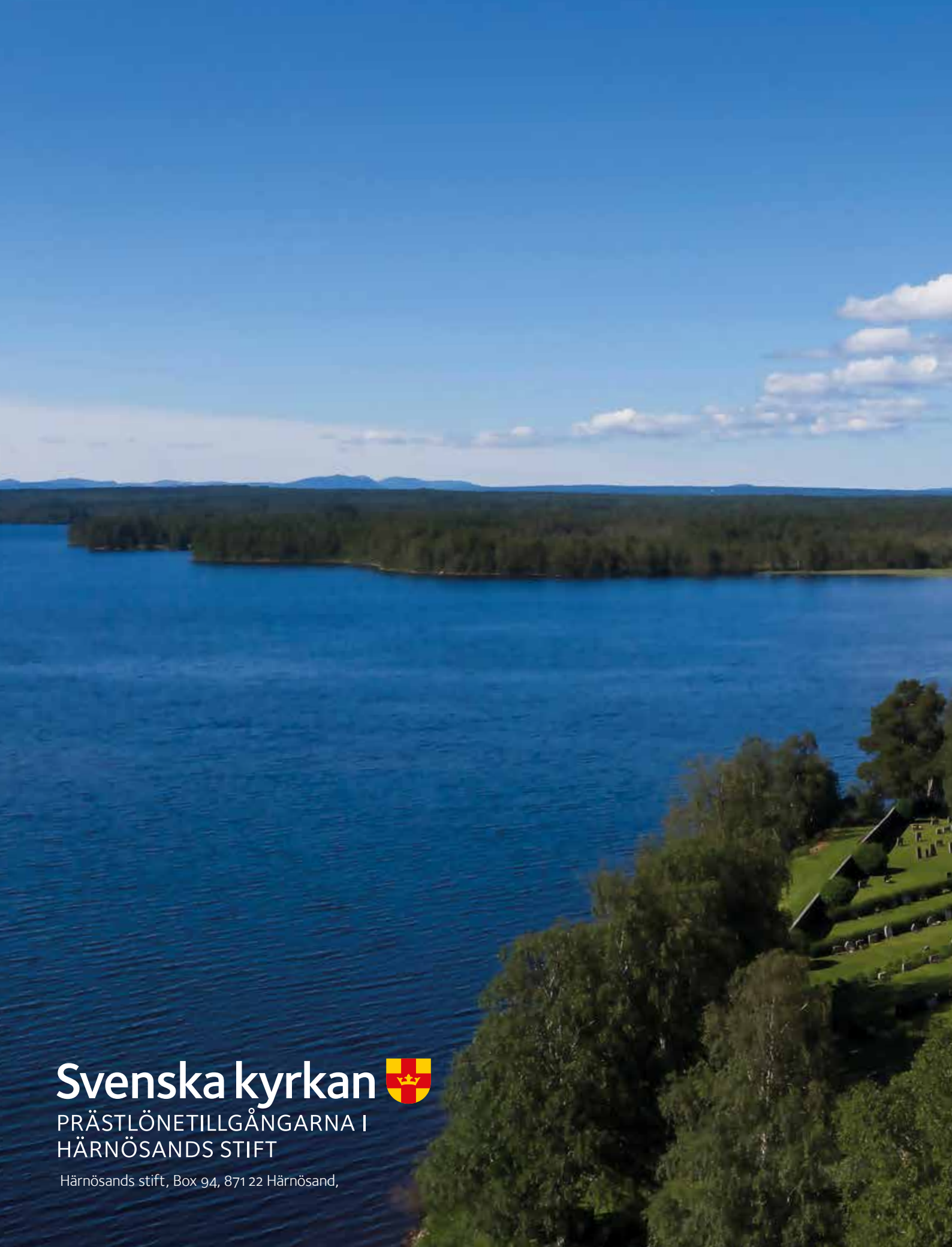
**Håkan Nilsson
(POSK)**

Norra Gröngatan 5b
831 41 Östersund
Hakan.Nilsson5@
svenskakyrkan.se
070-211 12 72

Övriga kyrkliga uppdrag:
Ledamot Stiftsfullmäktige.
Ledamot Arbetsgivar-
konferens i Härnösands
stift.
Ersättare Kyrkomötet.
Andra vice ordförande
Kyrkofullmäktige
Östersunds församling.
Andra vice ordförande
Kyrkoråd Östersunds
församling.
Ledamot Valberedning
Östersunds församling.
Vice ordf. Arbetsut-
skottet Östersunds
församling.
Vice ordf. Valnämnd
Östersunds församling.

Distriktsindelningen i stiftet

Svenska kyrkan

PRÄSTLÖNETILLGÅNGARNA I
HÄRNÖSANDS STIFT

Härnösands stift, Box 94, 871 22 Härnösand,